

ZAŠTITA OD POŽARA U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE

Barbarić, Milan

Undergraduate thesis / Završni rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Karlovac University of Applied Sciences / Veleučilište u Karlovcu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:128:959821>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-29**

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
Karlovac University of Applied Sciences

Repository / Repozitorij:

[Repository of Karlovac University of Applied Sciences - Institutional Repository](#)

zir.nsk.hr

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJ

Veleučilište u Karlovcu
Odjel Sigurnosti i zaštite
Stručni studij sigurnosti i zaštite
Smjer: Zaštita od požara

Milan Barbarić

Zaštita od požara u jedinicama lokalne samouprave

ZAVRŠNI RAD

Karlovac, 2020.

Karlovac University of Applied Sciences
Safety and Protection Department
Professional undergraduate study of Safety and Protection
Direction: Fire Protection

Milan Barbarić

Fire protection of local self-government units

FINAL PAPER

Karlovac, 2020.

Veleučilište u Karlovcu
Odjel Sigurnosti i zaštite
Stručni studij sigurnosti i zaštite
Smjer: Zaštita od požara

Milan Barbarić

Zaštita od požara u jedinicama lokalne samouprave

ZAVRŠNI RAD

Mentor: Marin Kundić, dipl. iur.

Karlovac, 2020.

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
KARLOVAC UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Trg J.J.Strossmayera 9
HR-47000, Karlovac, Croatia
Tel. +385 - (0)47 - 843 - 510
Fax. +385 - (0)47 - 843 - 579

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU

Stručni / specijalistički studij: Stručni preddiplomski studij sigurnosti i zaštite

Usmjerenje: Zaštita od požara

Karlovac, 07.05.2020.

ZADATAK ZAVRŠNOG RADA

Student: Milan Barbarić

Matični broj: 0171055869

Naslov: ZAŠTITA OD POŽARA U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE

Opis zadatka:

Cilj i zadatak rada je cjelokupan prikaz normativne osnove te sustava i organizacije zaštite od požara u jedinicama lokalne samouprave. U radu će biti izvršen pregled zakonske regulative koja se odnosi na prava i obveze jedinica lokalne samouprave u navedenom području. Pri tome će konkretna analiza neposredne provedbe obveza jedinica lokalne samouprave u području zaštite od požara i organizacije vatrogasne službe biti izvršena na primjeru Grada Splita.

Zadatak zadan:

Rok predaje rada:

Predviđeni datum obrane:

.....

.....

.....

Mentor:

Predsjednik Ispitnog povjerenstva:

PREDGOVOR

Tema ovog rada odabrana je kao primjena stečenog znanja nakon položenog kolegija Zakonska regulativa zaštite od požara i nadogradnja iskustvenog znanja u području vatrogastva kao jednog od sastavnih dijelova odabranog područja kojim se profesionalno i dobrovoljno bavim već duži niz godina.

Također, kao i svaki državljanin Republike Hrvatske prije svega sam stanovnik i jedne od jedinica lokalne samouprave čija je obveza provedbe poslova zaštite od požara kao temeljnog ljudskog prava. Kako bi dobio što širu i objektivniju sliku ovog područja, bio mi je izazov proučiti ga i ispitati njegovu primjenu na primjeru jedinice lokalne samouprave kojoj pripadam, na javno dostupan način.

Ovom prilikom zahvaljujem se mentoru prof. Marinu Kundiću na prenesenom znanju tijekom kolegija na studiju te strpljenju i pomoći pri izradi ovog rada.

Posebno se zahvaljujem i mojoj obitelji te poslodavcu na strpljenju za vrijeme mojih tjednih i dnevnih boravaka u Karlovcu, kao i na podršci svih ovih godina studija.

SAŽETAK

Na razini pravne regulative, obveze jedinica lokalne samouprave u području zaštite od požara propisane su Ustavom Republike Hrvatske (NN 56/1990, 135/1997, 8/1998, 113/2000, 124/2000, 28/2001, 41/2001, 55/2001, 76/2010, 85/2010, 5/2014), Zakonom o zaštiti od požara (NN 92/2010, dalje u tekstu: Zakon o zaštiti od požara), Zakonom o vatrogastvu (NN 125/2019, dalje u tekstu: Zakon o vatrogastvu), kao i nizom podzakonskih akata.

Zaštita od požara spada u poslove jedinica lokalne samouprave, pa su slijedom navedenog iste dužne donijeti dokumente zaštite od požara, odnosno planove zaštite od požara, procjene ugroženosti, provedbene planove unaprjeđenja zaštite od požara i godišnja izvješće o provedbi mjera unaprjeđenja zaštite od požara. Također, dužne su donijeti odluke i organizirati osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera gašenja početnih požara i spašavanja ljudi i imovine ugrožene požarom, organizirati zaštitu od požara kao javnu službu i financirati zaštitu od požara iz proračuna.

Ključne riječi: Ustav, zakon, podzakonski akti, jedinica lokalne samouprave, zaštita od požara, zakon o vatrogastvu, preventivne mjere, plan, procjena.

SUMMARY

At legal regulations level, the obligations of local self-government units in the field of fire protection are prescribed by the Constitution of the Republic of Croatia (NN 56/1990, 135/1997, 8/1998, 113/2000, 124/2000, 28/2001, 41/2001, 55/2001, 76/2010, 85/2010, 5/2014), the Fire Protection Act (NN 92/2010), the Firefighting Act (125/2019), and a number of bylaws.

Fire protection belongs to the affairs of local self-government units, so they are obliged to adopt fire protection documents, ie fire protection plans, threat assessments, implementation plans for fire protection improvement, annual report on the implementation of fire protection improvement measures. They should also make decisions and organize training of the population for the implementation of preventive measures for extinguishing initial fires and rescuing people and property endangered by fire, organize fire protection as a public service and finance fire protection from the budget.

Keywords: Constitution, law, bylaws, local self-government unit, fire protection, fire law, preventive measures, plan, assessment.

SADRŽAJ

PREDGOVOR	II
SAŽETAK	III
SUMMARY	IV
1. UVOD.....	1
1.1 Predmet i cilj rada	1
1.2 Izvori podataka i metoda prikupljanja.....	1
2. OBVEZE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE VEZANE ZA ZAŠTITU OD POŽARA.....	3
2.1 Jedinice lokalne samouprave i njihove obveze	3
2.2 Donošenje dokumenata zaštite od požara	3
2.2.1. Procjena ugroženosti od požara	4
2.2.2. Plan zaštite od požara za jedinicu lokalne samouprave	6
2.2.3. Sadržaj vatrogasnih planova	8
2.3 Preventivno i operativno djelovanje.....	8
2.3.1. Preventivne i operativne obveze jedinica lokalne samouprave u 2020. godini ...	9
2.4 Organizacija i ustroj zaštite od požara kao javne službe.....	14
2.4.1. Vatrogasne zajednice	15
2.4.2. Javne vatrogasne postrojbe	16
2.4.3. Dobrovoljna vatrogasna društva	17
2.5 Financiranje.....	18
2.5.1. Način izračuna sredstava za financiranje vatrogastva	18
2.5.2. Decentralizirano financiranje.....	19
2.5.3. Vatrogasna mreža.....	20
2.5.4. Troškovi vatrogasne intervencije.....	20
2.5.5. Naknade dobrovoljnim vatrogascima na vatrogasnim intervencijama.....	20
2.6 Sankcije za jedinice lokalne samouprave.....	21
2.6.1. Kaznene odredbe.....	21
2.6.2. Prekršajna odgovornost.....	22
3. PRIMJENA NA PRIMJERU GRADA SPLITA.....	24
3.1 Pregled donesenih trenutno važećih dokumenata	24
3.2 Preventivno postupanje	27
3.3 Organizacija zaštite od požara kao javne službe u Gradu Splitu	28
3.3.1. Procjena ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije Grada Splita, II Revizija 30	
3.3.2. Plana zaštite od požara i tehnološke eksplozije Grada Splita, II Revizija	51
3.4 Financiranje.....	55
4. ZAKLJUČAK.....	57

1. UVOD

Obveze jedinica lokalne samouprave vezane za zaštitu od požara proizlaze iz odredbi Ustava Republike Hrvatske (NN 56/1990, 135/1997, 8/1998, 113/2000, 124/2000, 28/2001, 41/2001, 55/2001, 76/2010, 85/2010, 5/2014) i donesenih zakona.

Zakonskom regulativom propisano je da su jedinice lokalne samouprave dužne provoditi mjere zaštite od požara prema zakonu, drugim propisima, planovima i procjenama ugroženosti, odlukama jedinica lokalne samouprave i drugim općim aktima.

U cilju zaštite od požara poduzimaju se organizacijske, tehničke i druge mjere te radnje za otklanjanje opasnosti od nastanka požara, mjere za rano otkrivanje, obavještanje te sprječavanje širenja i učinkovito gašenje požara, sigurno spašavanje ljudi i životinja ugroženih požarom, sprječavanje i smanjenje štetnih posljedica požara, utvrđivanje uzroka nastanka požara te otklanjanje njegovih posljedica.

Ciljevi razvoja sustava zaštite od požara i prioriteta kroz preventivno i operativno djelovanje su smanjiti broj nastalih požara, smanjiti broj stradalih osoba, smanjiti materijalnu štetu nastalu uslijed posrednog i neposrednog djelovanja požara, unaprijediti sustav vatrogastva te redefinirati status vatrogasaca. Smanjenje broja nastalih požara moguće je postići prvenstveno kroz preventivno djelovanje na svim razinama u kojima vodeću ulogu imaju inspekcija zaštite od požara, jedinice lokalne i područne samouprave i vatrogasne službe.

Zakon o zaštiti od požara za jedinice lokalne samouprave propisuje i dužnost djelovanja na način kojim se ne može izazvati požar, nalaže organizaciju osposobljavanja pučanstva i održavanje protupožarnih vježbi, da organiziraju zaštitu od požara na svom području kao javnu službu, skrbe o stanju zaštite od požara na svom području te da sudjeluju u financiranju iz proračuna prema vlastitim planovima zaštite od požara te propisanim obvezama.

Zakon o vatrogastvu, između ostalog, propisuje i način provedbe vatrogasne djelatnosti, vrste vatrogasnih organizacija i njihovo osnivanje te način financiranja vatrogasne djelatnosti.

1.1 Predmet i cilj rada

Predmet rada je „Zaštita od požara u jedinicama lokalne samouprave“. Cilj rada je obraditi zakonsku regulativu koja se odnosi na zaštitu od požara i njenu primjenu u jedinicama lokalne samouprave, analizirati i utvrditi način njene provedbe na primjeru Grada Splita.

1.2 Izvori podataka i metoda prikupljanja

Za svrhu pisanja ovog rada korištena je literatura kao što su zakoni, pravilnici, te Internet stranice, odnosno većinom javno dostupni podaci koji se mogu pronaći na Internetu.

Rad proučava, istražuje i analizira već postojeće podatke. Prilikom pisanja rada korištene su metode deskripcije, dedukcije, klasifikacije, usporedbe i analize.

2. OBVEZE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE VEZANE ZA ZAŠTITU OD POŽARA

2.1 Jedinice lokalne samouprave i njihove obveze

Ustavom Republike Hrvatske (NN 56/1990, 135/1997, 8/1998, 113/2000, 124/2000, 28/2001, 41/2001, 55/2001, 76/2010, 85/2010, 5/2014) određeno je da jedinice lokalne samouprave obavljaju poslove iz lokalnog djelokruga kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a između ostalog i protupožarnu zaštitu.

Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20) u članku 3. određuje da su jedinice lokalne samouprave općine i gradovi.

Općine su jedinice lokalne samouprave koje se osnivaju za područje više naseljenih mjesta koja predstavljaju prirodnu, gospodarsku i društvenu cjelinu, odnosno koja su povezana zajedničkim interesima stanovništva.

Gradovi su jedinice lokalne samouprave u kojima je sjedište županija, odnosno svako mjesto koje ima više od 10.000 stanovnika, a predstavlja urbanu, povijesnu, prirodnu, gospodarsku i društvenu cjelinu. U sastavu grada mogu biti i prigradska naselja koja s gradskim naseljima čine gospodarsku i društvenu cjelinu te su s njima povezani u dnevnim migracijama i potrebama lokalnog stanovništva. Iznimno u posebnim uvjetima gradovi mogu biti i mjesta sa manjim brojem stanovnika od propisanog. [1]

U Republici Hrvatskoj ustrojeno je ukupno 555 jedinica lokalne samouprave, i to 428 općina te 127 gradova. [2]

Općine, gradovi i veliki gradovi u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a koji nisu Ustavom neposredno dodijeljeni državnim tijelima gdje je između ostalih poslova propisana i protupožarna i civilna zaštita. [1]

2.2 Donošenje dokumenata zaštite od požara

Jedinice lokalne samouprave uređuju područje zaštite od požara na svom području sukladno odredbama Zakona o zaštiti od požara i drugih propisa kojima se uređuje područje zaštite od požara te prema vlastitim prosudbama, planovima i potrebama.

Jedinice lokalne samouprave obvezne su donijeti plan zaštite od požara za svoje područje koji se izrađuje na temelju procjene ugroženosti od požara, a po prethodno pribavljenom mišljenju nadležne policijske uprave, i prethodnom mišljenju na dio procjene

nadležne vatrogasne zajednice koje se odnosi na organizaciju vatrogasne djelatnosti kroz minimalna mjerila dana posebnim propisom. [3]

Sukladno Zakonu o vatrogastvu predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave ili predstavnička tijela udruženih jedinica lokalne samouprave donose vatrogasni plan kojeg izrađuje i predlaže gradski, područni, odnosno općinski zapovjednik po prethodnom mišljenju županijskog vatrogasnog zapovjednika. [4]

Dokumenti zaštite od požara lokalne razine su:

- 1) Procjene ugroženosti;
- 2) Planovi zaštite od požara;
- 3) Provedbeni planovi unapređenja zaštite od požara;
- 4) Godišnja izvješća o stanju zaštite od požara;
- 5) Vatrogasni plan grada, područja ili općine;
- 6) Provedbeni planovi unaprjeđenja vatrogastva.

Propisana obveza jedinica lokalne samouprave je da najmanje jednom godišnje usklađuju planove zaštite od požara s novonastalim uvjetima te da najmanje jednom u 5 godina usklađuju procjene ugroženosti s novonastalim uvjetima. [3]

2.2.1. Procjena ugroženosti od požara

Procjena ugroženosti je postupak utvrđivanja razine ugroženosti od požara i/ili tehnološke eksplozije i zaštitnih mjera, a izrađuje je točno propisan tim stručnjaka. [5]

Dijelovi procjene ugroženosti za područje općine, odnosno grada su:

A) Prikaz postojećeg stanja, koji mora obuhvatiti sljedeće podatke:

- površinu,
- broj pučanstva,
- pregled naseljenih mjesta,
- pregled pravnih osoba u gospodarstvu po vrstama,
- pregled pravnih osoba u gospodarstvu glede povećane opasnosti za nastajanje i širenje požara,
- pregled industrijskih zona,
- pregled cestovnih i željezničkih prometnica po vrsti,
- pregled turističkih naselja,
- pregled elektroenergetskih građevina za proizvodnju i prijenos električne energije,

- pregled lokacija na kojima su uskladištene veće količine zapaljivih tekućina i plinova, eksplozivnih tvari i drugih opasnih tvari,
- pregled vatrogasnih domova za smještaj udruga dobrovoljnih vatrogasaca i profesionalnih vatrogasnih postrojba,
- pregled prirodnih izvorišta vode koji se mogu upotrebljavati za gašenje požara,
- pregled naselja i dijelova naselja u kojima su izvedene vanjske hidrantske mreže za gašenje požara,
- pregled građevina u kojima povremeno ili stalno boravi veći broj osoba (škole, vrtići, jaslice, đučki i studentski domovi, domovi umirovljenika, bolnice, športski objekti, kulturno umjetnički i povijesni objekti i sl.),
- pregled lokacija i građevina u kojima se obavlja utovar i istovar zapaljivih tekućina, plinova i drugih opasnih tvari,
- pregled poljoprivrednih i šumskih površina,
- pregled šumskih površina po vrsti, starosti zapaljivosti i izgrađenosti protupožarnih putova i prosjeka u šumama,
- pregled naselja, kvartova, ulica ili značajnijih građevina koji su nepristupačni za prilaz vatrogasnim vozilima,
- pregled naselja, kvartova, ulica ili značajnijih građevina u kojima nema dovoljno sredstava za gašenje požara,
- pregled sustava telefonskih i radio veza uporabljivih u gašenju požara,
- pregled broja požara i vrste građevina na kojima su nastajali požari u zadnjih 10 godina. [5]

B) Procjene ugroženosti pravnih osoba

C) Stručna obrada činjeničnih podataka sadrži mišljenje o:

- makro podjeli na požarne sektore i zone uz ocjenu udovoljavaju li oni propisima glede sprječavanja širenja požara,
- gustoći izgrađenosti unutar jednog požarnog sektora ili zone uz ocjenu o postojećoj fizičkoj strukturi građevina s obzirom na širenje požara,
- etažnosti građevina i pristupnosti prometnica i površina glede akcije evakuacije i gašenja,
- starosti građevina i potencijalnim opasnostima za izazivanje požara,
- stanju provedenosti mjera zaštite od požara u industrijskim zonama i ugrožavanju građevina izvan industrijskih zona,
- stanju provedenosti mjera zaštite od požara za građevine istih namjena na određenim

područjima,

- izvorištima vode i hidrantskoj instalaciji za gašenje požara,
- izvedenim distributivnim mrežama energenata,
- stanju provedenih mjera zaštite od požara na šumskim i poljoprivrednim površinama,
- uzrocima nastajanja i širenja požara na već evidentiranim požarima tijekom zadnjih 10 godina, broju profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasnih postrojba. [5]

D) Prijedlog tehničkih i organizacijskih mjera koje je potrebno provesti kako bi se opasnost od nastajanja i širenja požara smanjila na najmanju moguću razinu. [5]

E) Zaključak

F) Numerički i grafički prilozi [5]

2.2.2. Plan zaštite od požara za jedinicu lokalne samouprave

Plan uređuje način postupanja vatrogasnih postrojbi i drugih sudionika u akciji gašenja požara. Planom županije, grada, odnosno općine prikazuje se stvarni broj, veličina, smještaj i ustroj vatrogasnih postrojbi, odnosno dobrovoljnih vatrogasnih društava te njihova područja djelovanja i odgovornosti. Zajednički plan izrađuje se za više gradova i/ili općina za koje je izrađena jedinstvena procjena ugroženosti od požara, sukladno posebnim propisima. [6]

Plan se usklađuje nakon svake revizije procjene ugroženosti od požara, odnosno u rokovima određenim Zakonom o zaštiti od požara.

Tekstualni dio plana grada, odnosno općine sadrži:

- sustav uključivanja profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasnih postrojbi u akciju gašenja požara,
- sustav subordinacije i zapovijedanja u akcijama gašenja većih požara,
- načine pozivanja i uključivanja distributera energenata u akciju gašenja požara,
- uključivanje fizičkih i pravnih osoba koje obavljaju komunalne poslove u akciju gašenja požara,
- uključivanje službi za pružanje prve medicinske pomoći u akciju gašenja požara,
- uključivanje službi ili trgovačkih društava te odgovornih osoba zaduženih za opskrbu hranom i vodom u akciji gašenja požara,
- način zamjene vatrogasnih postrojbi s novim postrojbama na gašenju požara,
- slučajeve kada se i koji općinski i gradski čelnici upoznaju s nastalim požarom,
- slučajeve kada se u akciju gašenja požara pozivaju, odnosno uključuju vatrogasne postrojbe izvan područja grada odnosno općine,

- način i slučajeve uporabe opreme i vozila posebne namjene u gašenju požara ili spašavanju osoba,
- nazive građevina i drugih nekretnina te otvorenog prostora na kojima se može očekivati požar većih razmjera,
- nazive građevina i drugih nekretnina u kojima su sadržane radioaktivne, eksplozivne, zapaljive, otrovne i druge opasne tvari. [6]

Tekstualni dio plana grada, odnosno općine sadrži i popis osoba odgovornih za provedbu planova građevina, građevinskih dijelova i drugih nekretnina te prostora iz prve (I.) i druge (II.) kategorije ugroženosti od požara. [6]

Grafički dio plana grada, odnosno općine, sadrži:

- prikaz prometnica s ucrtanim vatrogasnim pristupima građevinama i drugim nekretninama te prostorima prve (I.) i druge (II.) kategorije ugroženosti od požara,
- prikaz sustava za opskrbu vodom za gašenje požara s identifikacijskim podacima,
- prikaz glavnog energetskeg i komunalnog razvoda s ucrtanim i obilježenim glavnim ventilima,
- pregled broja, veličine i smještaja (lokacije) vatrogasnih postrojbi odnosno dobrovoljnih vatrogasnih društava,
- pregled građevina u kojima su sadržane radioaktivne i eksplozivne tvari te građevina odnosno mjesta sa većim količinama zapaljivih, otrovnih i drugih opasnih tvari,
- prikaz područja djelovanja i područja odgovornosti vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava,
- legendu uporabljenih simbola i oznaka. [6]

Grafički dio plana grada odnosno općine sadrži i pregledne karte šuma na kojima se prikazuju:

- područja šuma po stupnjevima ugroženosti od požara,
- prometnice i šumski putovi prohodni za vatrogasna vozila,
- putovi i staze prohodne za vatrogasce i ostale gasitelje,
- crpilišta za vatrogasna vozila i crpilice,
- mjesta smještaja sredstava i opreme za gašenje požara,
- mjesta smještaja motriteljsko-dojavnih postaja,
- šumski prosjeci te prirodne prepreke za sprječavanje prijenosa požara,

- elektroenergetske trase vodova,
- mjesta smještaja opreme i mehanizacije za gašenje šumskih požara. [6]

Planu grada odnosno općine prilažu se planovi pravnih osoba za građevine, građevinske dijelove i druge nekretnine te prostore razvrstane u prvu (I.) i drugu (II.) kategoriju ugroženosti od požara. Planovi pravnih osoba označavaju se na način koji omogućuje učinkovitu uporabu. [6]

2.2.3. Sadržaj vatrogasnih planova

Vatrogasnim planom razrađuju se principi djelovanja vatrogasnih organizacija i vatrogasnih postrojbi u provedbi vatrogasne djelatnosti, upravljanje vatrogasnim sustavom u slučaju izvanrednih događaja, nesreća i katastrofa te se definiraju odnosi, suradnja i usklađuje planiranje i provođenje vatrogasnih mjera. Vatrogasni plan obvezno sadrži vatrogasnu mrežu. [4]

Vatrogasni plan jedinice lokalne samouprave treba biti u skladu s vatrogasnim planom Republike Hrvatske i vatrogasnim planom županije, a njime se određuje:

- organizacija vatrogastva prema očekivanim rizicima od izvanrednih događaja u jedinici lokalne samouprave, osobito tijekom požarne sezone i izvanrednih mjera (poplave, potresi i drugo) u pogledu broja vatrogasaca, obrazovanja, broja i rasporeda vatrogasnih postrojbi, njihova međusobnog odnosa, pravila rada i opremanja vatrogasnom tehnikom,
- zadaće, područja odgovornosti i djelovanja svih javnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava na području jedinice lokalne samouprave,
- potrebe u vatrogastvu za područje jedinice lokalne samouprave. [4]

Glavni vatrogasni zapovjednik pravilnikom propisuje sadržaj i metodologiju izrade vatrogasnih planova. [4]

Trenutno još nije donesen pravilnik o sadržaju i metodologiji izrade vatrogasnih planova.

2.3 Preventivno i operativno djelovanje

Svatko ima pravo i obvezu biti upoznat s opasnostima od požara na mjestu gdje boravi ili radi. Jedinice lokalne samouprave za svoje područje donose odluku o planu, programu i načinu upoznavanja s opasnostima od požara. [3]

Radi osiguranja pravodobne i učinkovite zaštite od požara jedinice lokalne samouprave organiziraju osposobljavanje pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, i to

za gašenje početnih požara te spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom prema posebnim propisima o čemu su dužni voditi evidenciju. [3]

U cilju održavanja i provjere provedbe preventivnih mjera zaštite od požara jedinice lokalne samouprave održavaju protupožarne vježbe, na način i u vremenu koje odredi ministar. [3]

Jedinice lokalne samouprave dužne su, na način i pod uvjetima utvrđenim zakonom i propisima donesenim na temelju njega te planovima zaštite od požara, svojim alatom, opremom, tehničkim i prijevoznim sredstvima, a fizičke osobe i svojim radom, sudjelovati u gašenju požara i spašavanju ljudi i imovine ugroženih požarom.

Odlukom jedinice lokalne samouprave, uz prethodnu pribavljenu suglasnost nadležne policijske uprave, može se propisati da određene poslove kontrole provedbe propisanih mjera zaštite od požara utvrđenih Zakonom o zaštiti od požara i propisima donesenim na temelju njega obavljaju vatrogasne postrojbe i/ili vatrogasne zajednice na svom području. [3]

Jedinice lokalne samouprave mogu poticati znanstvena istraživanja te izradu stručnih studija, kao i provedbu projekata i programa sigurnih tehnologija i zahvata u prostoru kojima se smanjuje ili sprječava nastanak i širenje požara. [3]

Preventivno i operativno (kurativno) djelovanje u cilju smanjenja broja požara raslinja na otvorenom prostoru, smanjenja štete i broja ljudskih žrtava, opožarenih površina, zaštite kritične infrastrukture, povećanja sigurnosti stanovništva, turista i zaštite njihove imovine, Vlada Republike Hrvatske jednom godišnje na temelju članka 12. stavka 9. Zakona o zaštiti od požara donosi Programom aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku, kojim se između ostalih za provedbu mjera zadužuju i jedinice lokalne samouprave. [7]

2.3.1. Preventivne i operativne obveze jedinica lokalne samouprave u 2020. godini

Svi subjekti, pa tako i jedinice lokalne samouprave obvezni su provoditi svoje zadaće kontinuirano tijekom cijele godine na području svoje nadležnosti, odnosno cijele Republike Hrvatske te su time dužni dati svoj doprinos u provedbi preventivnih i operativnih (kurativnih) mjera zaštite od požara, a za obavljanje zadataka propisani su i određeni rokovi.

Jedinice lokalne samouprave obvezne su, temeljem iskustava iz protekle požarne sezone, izvršiti usklađivanje svih podataka i odrednica iz važećih planova zaštite od požara.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezne su organizirati sjednice Stožera civilne zaštite i vatrogasnih zapovjedništava, tematski vezano uz pripremu požarne sezone u 2020. godini, na kojima je potrebno:

1) razmotriti stanje zaštite od požara na području za koje su nadležni i usvojiti Plan rada za ovogodišnju požarnu sezonu;

2) razmotriti, razraditi i usvojiti projekciju korištenja Financijskim planom osiguranih sredstava za provođenje zadataka tijekom požarne sezone. Posebnu pozornost usmjeriti na osiguranje financijskih sredstava za podmirenje troškova angažiranja vatrogasaca i upućivanja na plansku i eventualnu izvanrednu dislokaciju iz kontinentalnog dijela, odnosno prihvata, boravka i angažiranja dodatnih sezonskih vatrogasaca, opreme i tehnike na priobalnom dijelu Republike Hrvatske. Projekcije korištenja sredstava za tu namjenu trebaju dostaviti Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici – glavnom vatrogasnom zapovjedniku Republike Hrvatske;

3) predložiti usvajanje Plana operativne provedbe Programa aktivnosti na tom području;

4) predložiti usvajanje Plana aktivnog uključenja svih subjekata zaštite od požara na svom području vodeći računa o uskladbi s Planom angažiranja vatrogasnih snaga na području županije;

5) predložiti potrebne radnje i odrediti pogodne lokalitete i prostore radi uspostave odgovarajućih zapovjednih mjesta za koordinaciju gašenja požara sukladno odredbama Plana intervencija kod velikih požara otvorenoga prostora na teritoriju Republike Hrvatske (NN 25/01), a izvješće o istome dostaviti Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici – glavnom vatrogasnom zapovjedniku Republike Hrvatske;

6) razmotriti i po potrebi dodatno razraditi provođenje postupanja za uključivanje osoba s posebnim ovlastima kod izvanrednih događaja, a radi poduzimanja mjera i radnji iz svoje nadležnosti i Stožera civilne zaštite u slučaju kada je zbog razmjera opasnosti od požara na otvorenom prostoru potrebno proglasiti veliku nesreću ili katastrofu sukladno odredbama Pravilnika o sastavu stožera, načinu rada te uvjetima za imenovanje načelnika, zamjenika načelnika i članova stožera civilne zaštite (NN 37/16 i 47/16 – Ispravak). [7]

Izvješća (zapisnici) i radni materijali sa svakog održanog sastanka Stožera civilne zaštite jedinice lokalne samouprave obvezno se dostavljaju nadležnoj vatrogasnoj zajednici županije – županijskom vatrogasnom zapovjedniku i područnom uredu civilne zaštite.

Sva općinska, gradska vijeća i Gradska skupština Grada Zagreba, sukladno članku 12. Zakona o poljoprivrednom zemljištu (NN 20/18, 115/18 i 98/19), obvezna su propisati potrebne mjere za uređivanje i održavanje poljoprivrednih rudina i provesti ih u dijelu koji se odnosi na zaštitu od požara. [7]

Izvješća o provedenim propisanim mjerama temeljem navedenih propisa navedeni subjekti dužni su dostaviti teritorijalno nadležnoj vatrogasnoj zajednici županije – županijskom zapovjedniku i područnom uredu civilne zaštite. [7]

Nadležna tijela jedinica lokalne samouprave zadužena su sustavno pratiti i nadzirati stanja odlagališta otpada na svom području i trajno poduzimati mjere za sanaciju nekontroliranih »divljih« odlagališta. [7]

Jedinice lokalne samouprave (nadležna javna i komunalna poduzeća), stručne službe područne (regionalne) samouprave zajedno i s drugim tijelima, obvezna su održavati međusobne stalne kontakte, provoditi međusobno informiranje o utvrđenim činjenicama te zatražiti potrebna postupanja, posebno u segmentu prometa (pojačana kontrola parkiranih vozila zbog osiguranja nesmetanog pristupa hidrantima, kontrola označenih vatrogasnih pristupa i osiguravanje pristupa vatrogasnih vozila, vatrogasnih postrojbama na otoke itd.). Kroz sva lokalna javna glasila (novine, radio postaje, televizija, društvene mreže, Internet) moraju raditi na informiranju javnosti raznim upozorenjima i obavijestima te zajedno s nadležnim inspektoratom Ministarstva unutarnjih poslova – Sektor za inspekcijske poslove – Ravnateljstvom civilne zaštite, dužni su dogovarati prioritete, razraditi planove, dogovoriti radnje i postupanja sukladno trenutnom stanju na terenu i stupnju opasnosti od nastanka i širenja požara. [7]

- Motrenje i ophodnja

U cilju primjene Zakona o šumama, Zakona o poljoprivrednom zemljištu, Zakona o komunalnom gospodarstvu (NN 68/18 i 110/18) i Zakona o zaštiti od požara u jedinicama lokalne samouprave po pitanju zaštite od požara, odnosno održavanja poljoprivrednih rudina i reguliranja jedinstvenog pristupa mjerama zaštite od požara, potrebno je do početka glavnog napora požarne opasnosti 1. lipnja provesti međuresornu koordinaciju svih nadležnih ministarstava i predstavnika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te do kraja tekuće godine propisati postupovnik za usuglašavanje, donošenje i nadzor ovih mjera, a posebno za upoznavanje stanovništva s istima. [7]

Jedinice lokalne samouprave, javne ustanove nacionalnih parkova i Hrvatske šume d.o.o. dužni su ažurirati, odnosno izraditi planove motrenja, čuvanja i ophodnje te provoditi propisane mjere zaštite od požara na ugroženim prostorima, građevinama i prostorima uz pružne i cestovne pravce za područje svoje odgovornosti. Osobitu pozornost navedeni subjekti dužni su usmjeriti na održavanje pristupnih putova za interventna vozila prema kritičnoj infrastrukturi (prugama, autocestama, elektroenergetskim postrojenjima, crpilištima vode, šumama, plinovodima, naftovodima, dalekovodima i slično). [7]

Jedinice lokalne samouprave obvezne su, sukladno izrađenom Planu motriteljsko-dojavne službe u svim gradovima odnosno općinama na jadranskom području prije i tijekom turističke sezone te na žitorodnim područjima pred žetvenu sezonu, kao i ostalim ugroženim područjima, ustrojiti i opremiti potrebnom opremom izviđačko-preventivne ophodnje. Ophodnje će na licu mjesta poduzimati mjere za uklanjanje potencijalnih izvora opasnosti, pravovremeno otkrivati, javljati i gasiti požar u samom začetku. Radi usklađivanja plana ophodnji na području županije i aktivnosti jedinice lokalne samouprave obvezno će uključivati vatrogasne zajednice županija – županijske zapovjednike. [7]

Obveznici donošenja planova motriteljsko-dojavne službe (gradovi, općine, Hrvatske šume d.o.o. i javne ustanove nacionalnih parkova) obvezni su dostaviti svoje planove teritorijalno nadležnim županijama i vatrogasnim zajednicama županije – županijskim zapovjednicima koje će iste objediniti i uskladiti. Konačni županijski plan motriteljsko-dojavne službe, izviđačko-preventivnih ophodnji i popis građevina i površina koje su planom čuvanja predviđene za čuvanje, vatrogasne zajednice županija dužne su dostaviti Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici – glavnom vatrogasnom zapovjedniku Republike Hrvatske, najkasnije do roka predviđenog za provedbu. [7]

Financijska sredstva za izradu planova motriteljsko-dojavne službe osiguravaju pravne osobe koje su vlasnici ili korisnici površine ili građevine kojima upravljaju.

Financijska sredstva za izradu planova motriteljsko-dojavne službe za prostore u svom vlasništvu, odnosno vlasništvu fizičkih osoba osiguravaju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. [7]

Izrađene planove s prikazom pristupnih putova za interventna vozila, planove motrenja, čuvanja i ophodnje, kao i sve ostale propisane mjere, gore navedeni subjekti obvezni su dostaviti teritorijalno nadležnoj vatrogasnoj zajednici županije – županijskom zapovjedniku i područnom uredu civilne zaštite.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezne su u svojim proračunima predvidjeti financijska sredstva za održavanje vatrogasne tehnike i opreme te prije početka glavnog napora požarne opasnosti izvršiti pripreme i sanacije, odnosno otklanjanje nedostataka na vozilima, opremi i tehnici, prvenstveno na temelju raščlambe zapisnički utvrđenih oštećenja i/ili kvarova tijekom prethodne požarne sezone, kao i planirati financijska sredstva za istu namjenu u sljedećoj godini. Planirana sredstva doznačuju se nadležnoj vatrogasnoj postrojbi. [7]

- Planske, preventivne, operativne i nadzorne aktivnosti u pripremi požarne sezone u svrhu smanjenja opasnosti od nastanka i širenja požara

Hrvatske šume d.o.o., jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, Ministarstvo poljoprivrede, Vatrogasne zajednice županija – županijski zapovjednici te Ministarstvo obrane zajednički će planski definirati trajne preventivne aktivnosti u smislu izgradnje protupožarnih prosjeka s elementima šumske ceste, a u skladu sa Zakonom o šumama i šumskogospodarskim planovima. [7]

Hrvatske šume d.o.o. u priobalnim županijama dužne su u suradnji s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrditi načine i uvjete korištenja raspoložive teške (građevinske) mehanizacije za eventualnu žurnu izradu prosjeka i probijanja protupožarnih putova radi zaustavljanja širenja šumskog požara. Uz navedeno, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave planirat će načine i postupke brzog premještanja navedene mehanizacije. [7]

Dio Plana djelovanja civilne zaštite s razrađenim popisom raspoložive teške (građevinske) mehanizacije jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na priobalju dužne su dostaviti teritorijalno nadležnoj vatrogasnoj zajednici županije – županijskom zapovjedniku i područnom uredu civilne zaštite. [7]

- Planske i operativne aktivnosti utvrđene državnim planom angažiranja vatrogasnih i ostalih operativnih snaga koje sudjeluju u gašenju požara

Hrvatska vatrogasna zajednica – glavni vatrogasni zapovjednik Republike Hrvatske, u suradnji s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave na području Republike Hrvatske i vatrogasnim zajednicama županija – županijskim zapovjednicima, slijedom raščlambe troškova i učinaka tijekom prethodnih pet godina planirat će opremanje, osposobljavanje i sezonsko (dodatno) zapošljavanje vatrogasaca u domicilnim vatrogasnim postrojbama (sezonski vatrogasci) radi dodatnog popunjavanja vatrogasnih postrojbi za vrijeme pojačane opasnosti od požara. [7]

U suradnji s vatrogasnim zajednicama županija – županijskim zapovjednicima i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave razmotrit će se mogućnost financiranja dislokacija dopunskih vatrogasnih snaga na način da troškove smještaja i prehrane vatrogasnih snaga u sezonskim interventnim vatrogasnim postrojbama osiguravaju primatelji dislokacija, odnosno jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. [7]

Hrvatska vatrogasna zajednica – glavni vatrogasni zapovjednik Republike Hrvatske, može odobriti i dodatne lokacije na zahtjev vatrogasne zajednice županije – županijskog zapovjednika (sukladno ovjerenim županijskim procjenama ugroženosti, broju požara u prethodnih pet godina i planovima zaštite od požara) na koje će se dislocirati vozilo s posadom,

a pod uvjetom da smještaj i prehranu za tako dislocirane vatrogasne snage osiguraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. [7]

Svi subjekti – izvršitelji i sudionici iz Programa aktivnosti snose svoje cjelokupne financijske troškove priprema (obuke, edukacije, vježbi, održavanja tehničkih sredstava i nabave sredstava za gašenje), izrade projekata, studija, planova i procjena kao i angažiranja svojih snaga i resursa u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku. [7]

Izvršitelji zaduženi za provedbu mjera mogu uključiti druga tijela i druge sudionike za koje procjene da će doprinijeti uspješnoj provedbi, ali bez financijskog terećenja protivno Programu aktivnosti. [7]

Svi subjekti – izvršitelji i sudionici u provedbi aktivnosti iz Programa aktivnosti dužni su izvršiti raščlambu provedbe Programa aktivnosti, uključujući raščlambu vlastitih financijskih izdataka. [7]

Subjekti – izvršitelji iz ovog Programa aktivnosti, a na temelju raščlambe požarne sezone dužni su, ako se ukaže potreba za time, u svojim financijskim planovima osigurati dostatna financijska sredstva za provedbu zadaća u protupožarnoj sezoni za narednu godinu. [7]

2.4 Organizacija i ustroj zaštite od požara kao javne službe

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave organiziraju zaštitu od požara na svom području kao javnu službu te skrbe o stanju zaštite od požara na svom području sukladno odredbama Zakona o zaštiti od požara, propisima donesenim na temelju njega, planovima zaštite od požara, općim aktima i drugim odlukama, kao i priznatim pravilima tehničke prakse. [3]

Budući da se jedinice lokalne samouprave razlikuju po smještaju, teritorijalnoj površini, broju stanovnika, snazi i vrsti gospodarstva, potrebe za organizacijom zaštite od požara kao javne službe u jedinicama lokalne samouprave bitno se razlikuju.

Sukladno tome Zakon o vatrogastvu pruža različite mogućnosti ustroja zaštite od požara kao javne službe.

Kao glavnu osobu odgovornu za organizaciju zaštitu požara u okviru javne službe na području jedinice lokalne samouprave ovaj zakon ističe čelnika jedinice lokalne samouprave (gradonačelnika/načelnika) koji je dužan osigurati organiziranost, opremljenost i djelovanje vatrogastva, te obavljanje vatrogasne djelatnosti kroz osnivanje potrebnog broja vatrogasnih postrojbi, a sve u skladu sa vatrogasnim planom. [4]

Zakonom o vatrogastvu utvrđene su vatrogasne postrojbe koje mogu vršiti vatrogasnu djelatnost, a između ostalih na području jedinica lokalne samouprave za potrebe njene javne protupožarne zaštite to su javna vatrogasna postrojba i postrojba dobrovoljnog vatrogasnog društva. Ukoliko na području jedinice lokalne samouprave postoje dvije ili više vatrogasnih organizacija osniva se vatrogasna zajednica. [4]

2.4.1. Vatrogasne zajednice

Vatrogasna zajednica grada, odnosno općine nadležno je tijelo za vatrogastvo na razini jedinice lokalne samouprave, a osniva se u jedinicama lokalne samouprave gdje postoje dvije ili više članica vatrogasne zajednice. Osnivaju se, djeluju i prestaju s djelovanjem sukladno odredbama zakona koji uređuje osnivanje i djelovanje udruga, odnosno sukladno Zakonu o udrugama (NN 74/14, 70/17, 98/19, dalje u tekstu: Zakon o udrugama). [4]

Ako na području jedinice lokalne samouprave djeluju najmanje dva dobrovoljna vatrogasna društva i/ili javne vatrogasne postrojbe, osnovat će se vatrogasna zajednica općine odnosno grada. [4]

U slučaju da na području jedinice lokalne samouprave nema dvije ili više članica, a dvije ili više jedinica lokalne samouprave žele osnovati zajedničku vatrogasnu zajednicu, predstavnička tijela jedinice lokalne samouprave na temelju suglasnosti županijskog vatrogasnog zapovjednika, sporazumom o osnivanju, mogu osnovati vatrogasnu zajednicu područja, kao pravnu osobu, koja je nadležno tijelo za vatrogastvo na području osnivača s javnim ovlastima propisanim Zakona o vatrogastvu. [4]

Za područje otoka, odlukom predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave na otoku mogu osnovati jedinstvenu područnu vatrogasnu zajednicu za cijeli otok kao pravnu osobu, koja je nadležno tijelo za vatrogastvo na području otoka s ovlastima propisanim Zakonom o vatrogastvu. [4]

Na području na kojem je osnovana javna vatrogasna postrojba za više jedinica lokalne samouprave može se osnovati i vatrogasna zajednica područja koja je nadležna za iste jedinice lokalne samouprave, kao i javna vatrogasna postrojba. [4]

Članice i osnivači vatrogasne zajednice grada, područja, odnosno općine su dobrovoljna vatrogasna društva, javne vatrogasne postrojbe, profesionalne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu i dobrovoljna vatrogasna društva u gospodarstvu s područja grada, područja, odnosno općine. [4]

Ako na području jedinice lokalne samouprave djeluje jedno dobrovoljno vatrogasno društvo, ono ima sva prava i obveze vatrogasne zajednice jedinice lokalne samouprave. [4]

Više jedinica lokalne samouprave mogu za potrebe unaprjeđenja zaštite od požara osnovati područnu vatrogasnu zajednicu koja je nadležna za područje tih jedinica lokalne samouprave. [4]

Gradskog, područnog, odnosno općinskog vatrogasnog zapovjednika na prijedlog predsjedništva vatrogasne zajednice grada, općine, odnosno područne vatrogasne zajednice, sukladno uvjetima propisanim Zakonom o vatrogastvu, uz suglasnost županijskog vatrogasnog zapovjednika imenuje gradonačelnik, općinski načelnik, odnosno odlukom o osnivanju zajedničke vatrogasne zajednice utvrđeni čelnik jedinice lokalne samouprave, na pet godina. [4]

2.4.2. Javne vatrogasne postrojbe

Javna vatrogasna postrojba je nadležno tijelo za provedbu vatrogasne djelatnosti na području jedne ili više jedinica lokalne samouprave, s pripadajućim ovlastima utvrđenim Zakonom o vatrogastvu. [4]

Javnu vatrogasnu postrojbu sukladno vatrogasnom planu grada, područja, odnosno općine osniva jedinica lokalne samouprava na temelju odluke predstavničkog tijela, sukladno odredbama zakona koji uređuje osnivanje i djelovanje ustanova, odnosno sukladno Zakonu o ustanovama (NN 76/93, 29/97, 47/99, 35/08, 127/19, dalje u tekstu: Zakon o ustanovama) kao neprofitnu pravnu osobu. Javna vatrogasna postrojba proračunski je korisnik svog osnivača. [4]

Dvije i više jedinica lokalne samouprave radi zadovoljavanja potreba iz Zakona o vatrogastvu mogu osnovati javnu vatrogasnu postrojbu kao tijelo za vatrogastvo na području jedinica lokalne samouprave koje su osnivači, ako zadovoljava propisane uvjete za obavljanje vatrogasne intervencije što se utvrđuje vatrogasnim planom županije, grada, područja, odnosno općine te zajedničkom procjenom ugroženosti od požara. [4]

Javnu vatrogasnu postrojbu može osnovati i više jedinica lokalne samouprave odlukom o osnivanju predstavničkih tijela, a sporazumom na temelju odluka utvrđuju se međusobna prava i obveze sukladno odredbama zakona koji uređuje osnivanje i djelovanje ustanova, odnosno sukladno Zakonu o ustanovama i odredbama Zakona o vatrogastvu te istodobno mogu osnovati i područnu vatrogasnu zajednicu. [4]

Na prijedlog predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, za osnivanje javne vatrogasne postrojbe suglasnost daje glavni vatrogasni zapovjednik ako je osnivač osigurao financijska sredstva, vatrogasnu tehniku s prostorom za smještaj i za rad te predviđen broj

profesionalnih vatrogasaca prema vatrogasnom planu županije te izrađenoj procjeni ugroženosti. [4]

Nakon ispunjenja svih uvjeta osnivač odnosno osnivači imenuju privremenog zapovjednika javne vatrogasne postrojbe, koji je ovlašten pod nadzorom osnivača obaviti pripreme za početak rada javne vatrogasne postrojbe, a osobito osigurati dozvole potrebne za početak rada. [4]

Zapovjednika javne vatrogasne postrojbe, uz prethodnu suglasnost županijskog vatrogasnog zapovjednika, imenuje i razrješava općinski načelnik odnosno gradonačelnik odnosno odlukom o osnivanju zajedničke javne vatrogasne postrojbe utvrđeni čelnik jedinice lokalne samouprave, na mandat od pet godina na temelju javnog natječaja. [4]

2.4.3. Dobrovoljna vatrogasna društva

Dobrovoljno vatrogasno društvo s pripadajućom vatrogasnom postrojbom nadležno je tijelo za vatrogastvo, odgovorno za provedbu vatrogasne djelatnosti na području jedinice lokalne samouprave sukladno vatrogasnom planu grada odnosno općine, koje u okviru svog djelokruga i nadležnosti odgovara gradonačelniku odnosno općinskom načelniku.

Dobrovoljno vatrogasno društvo osniva se, djeluje i prestaje s djelovanjem sukladno odredbama zakona koji uređuje osnivanje i djelovanje udruga, odnosno sukladno Zakonu o udugama i samostalna je pravna osoba s ovlastima propisanim Zakonom o vatrogastvu. [4]

Dobrovoljno vatrogasno društvo, sukladno vatrogasnom planu općine odnosno grada, s jedinicom lokalne samouprave utvrđuje prava i obveze u provođenju vatrogasne djelatnosti. [4]

Dobrovoljno vatrogasno društvo ima svoju postrojbu koja djeluje unutar dobrovoljnog vatrogasnog društva kao operativna snaga koja obavlja vatrogasnu djelatnost na području koje joj je dodijeljeno na temelju vatrogasnog plana grada odnosno općine, a može biti:

- središnja vatrogasna postrojba društva
- vatrogasna postrojba društva. [4]

Središnja vatrogasna postrojba društva intervenira na području odgovornosti sukladno vatrogasnom planu grada odnosno općine. [4]

Vatrogasna postrojba društva intervenira na području djelovanja sukladno vatrogasnom planu grada odnosno općine. [4]

Prilikom obavljanja vatrogasne djelatnosti vatrogasna postrojba dobrovoljnog vatrogasnog društva koristi ovlasti utvrđene Zakonom o vatrogastvu i podzakonskim aktima. [4]

Glavni vatrogasni zapovjednik pravilnikom propisuje kriterije za određivanje područja odgovornosti i područja djelovanja postrojbi dobrovoljnog vatrogasnog društva, vatrogasne intervencije te načine određivanja vatrogasne opreme i broja vatrogasaca koji moraju biti u vatrogasnoj postrojbi. [4]

Zapovjednika postrojbe dobrovoljnog vatrogasnog društva koji ispunjava uvjete određene Zakonom o vatrogastvu, na mandat od pet godina imenuje nadležno tijelo društva sukladno statutu, uz potvrđivanje načelnika odnosno gradonačelnika te suglasnost općinskog odnosno gradskog vatrogasnog zapovjednika ili područnog odnosno županijskog vatrogasnog zapovjednika, ako je jedino društvo. [4]

2.5 Financiranje

Sukladno Zakonu o zaštiti od požara jedinice lokalne samouprave osiguravaju u svojim proračunima financijska sredstva za provedbu zaštite od požara na svom području prema vlastitim planovima zaštite od požara te propisanim obvezama. Jedinice lokalne samouprave mogu, prema vlastitim odlukama, a u cilju unapređenja zaštite od požara, sredstvima iz proračuna sufinancirati nabavu vozila, uređaja i opreme za zaštitu od požara pravnim osobama na svom području. [3]

Sukladno Zakonu o vatrogastvu sredstva za financiranje vatrogasne djelatnosti i aktivnosti dobrovoljnih vatrogasnih društava i vatrogasnih zajednica te za opremanje njezinih članica, osim dobrovoljnih vatrogasnih društava i profesionalnih vatrogasnih postrojbu iz gospodarstva, osiguravaju se u proračunu općine, grada čije područje pokrivaju. [3]

2.5.1. Način izračuna sredstava za financiranje vatrogastva

Sredstva za financiranje vatrogasne djelatnosti i aktivnosti osiguravaju gradovi, općine, županije i Grad Zagreb iz vlastitih proračuna. [4]

Osnovicu za izračun sredstava iz vlastitog proračuna, na koju se primjenjuje postotak čine nenamjenski prihodi proračuna grada, općine, ostvareni u godini koja prethodi godini izrade proračuna, a koju naputkom utvrđuje glavni vatrogasni zapovjednik uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove financija. [4]

Sredstva za financiranje vatrogastva koja gradovi, općine i županije moraju izdvojiti iz prihoda proračuna za djelatnosti i aktivnosti dobrovoljnih vatrogasnih društava i vatrogasnih zajednica, utvrđuju se prema sljedećim mjerilima, a najmanje:

Grad, općina ili županija s proračunom do 5.000.000,00 kuna izdvaja 5% sredstava iz definirane osnovice, a svakim povećanjem proračuna za 1.000.000,00 kuna izdvajanje se smanjuje za 0,1% do 25.000.000,00 kuna ukupne vrijednosti prihoda proračuna;

Grad, općina ili županija s proračunom od 25.000 000,00 kuna izdvaja 3% sredstava iz definirane osnovice, a svakim povećanjem proračuna za 2.000.000,00 kuna izdvajanje se smanjuje za 0,1% do 45.000.000,00 kuna ukupne vrijednosti prihoda proračuna;

Grad, općina ili županija s proračunom od 45.000.000,00 kuna izdvaja 2% sredstava iz definirane osnovice, a svakim povećanjem proračuna za 10.000.000,00 kuna izdvajanje se smanjuje za 0,1%, s tim da izdvajanje ne može biti manje od 1% ukupnih proračunskih sredstava grada, općine ili županije, a Grad Zagreb izdvaja 0,35% iz proračuna Grada Zagreba. [4]

Sredstva koja grad ili općina osigurava za vatrogastvo, sukladno odredbama Zakona o vatrogastvu doznaju se vatrogasnoj zajednici grada, područja, općine ili dobrovoljnim vatrogasnim društvima na svojem području gdje nema vatrogasne zajednice, i to najmanje u dvanaestinama najkasnije do 15. u mjesecu za tekući mjesec. [4]

Ako na području grada ili općine nema osnovanog dobrovoljnog vatrogasnog društva ili javne vatrogasne postrojbe, grad ili općina doznaju sredstva utvrđena Zakonom o vatrogastvu vatrogasnoj zajednici županije. [4]

Ukoliko financijska sredstva koja gradovi, općine izdvajaju na temelju minimalnog propisanog postotka nisu dovoljna za provedbu vatrogasne djelatnosti i aktivnosti, sukladno vatrogasnom planu i planu zaštite od požara, predstavničko tijelo grada ili općine mora odlukom povećati iznos financijskih sredstava. [4]

Čelnik grada ili općine, odgovoran je za financiranje vatrogasne djelatnosti i aktivnosti na svom području. [4]

2.5.2. Decentralizirano financiranje

Sredstva za financiranje vatrogasne djelatnosti i aktivnosti javnih vatrogasnih postrojbi općina, gradova i Grada Zagreba osiguravaju se u proračunima jedinica lokalne, područne samouprave i Grada Zagreba. [4]

U državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju se nedostajuća sredstva u proračunima jedinica lokalne samouprave i Grada Zagreba za financiranje decentraliziranih funkcija javnih vatrogasnih postrojbi, do iznosa bilančnih prava utvrđenih posebnom odlukom Vlade Republike Hrvatske. [4]

Decentralizirano financiranje rashoda za zaposlene te materijalne i financijske rashode javnih vatrogasnih postrojbi u jedinicama lokalne samouprave i u Gradu Zagrebu su:

- rashodi za zaposlene u javnim vatrogasnim postrojbama;
- materijalni rashodi za javne vatrogasne postrojbe;
- financijski rashodi za javne vatrogasne postrojbe. [4]

Vlada Republike Hrvatske za svaku proračunsku godinu, a na prijedlog Hrvatske vatrogasne zajednice donosi odluku o minimalnim financijskim standardima, kriterijima i mjerilima za financiranje rashoda za javne vatrogasne postrojbe. [4]

2.5.3.   *Vatrogasna mreža*

Vatrogasna mreža obuhvaća vatrogasne postrojbe s područja Republike Hrvatske potrebne za obavljanje vatrogasne djelatnosti. [4]

Mrežu izrađuje i predlaže glavni vatrogasni zapovjednik, a donosi Vlada Republike Hrvatske.

Sredstva za financiranje vatrogasne mreže osiguravaju se iz namjenske stope poreza na dohodak sukladno važećim propisima i iz sredstava državnog proračuna. Vlada Republike Hrvatske će uredbom urediti način i kriterije za financiranje i utvrđivanje vatrogasne mreže. [4]

Mreža do dana izrade ovog rada nije izrađena, a također od strane Vlade Republike Hrvatske nije donesena uredba o načinu i kriteriju za financiranje.

2.5.4.   *Troškovi vatrogasne intervencije*

Naknada troškova na vatrogasnim intervencijama izvan svog područja odgovornosti i djelovanja obračunava se na način da dobrovoljno vatrogasno društvo ili profesionalna vatrogasna postrojba u gospodarstvu koja je intervenirala na događaju izvan svog područja odgovornosti i djelovanja, a na temelju zapovijedi nadređenog zapovjednika, ima pravo na naknadu nastalih troškova. Troškove nastale na vatrogasnoj intervenciji na temelju zapovijedi županijskog vatrogasnog zapovjednika, uz prethodno traženje gradskog, područnog, odnosno općinskog vatrogasnog zapovjednika, snosi jedinica lokalne samouprave na području koje je vatrogasna intervencija obavljena. Javne vatrogasne postrojbe čiji su profesionalni vatrogasci uključeni izvan područja za koje je osnovana ima pravo na naknadu svih nastalih troškova, osim plaće uključenih vatrogasaca koja je sufinancirana iz državnog proračuna. [4]

Za svaki drugi rad vatrogasne postrojbe troškovi se nadoknađuju prema odluci koju donosi općinski načelnik, gradonačelnik ili gradonačelnik Grada Zagreba. [4]

2.5.5.   *Naknade dobrovoljnim vatrogascima na vatrogasnim intervencijama*

Dobrovoljni vatrogasac koji je u radnom odnosu, kad sudjeluje na vatrogasnoj intervenciji za vrijeme radnog vremena, ostvaruje sva prava iz radnog odnosa, a poslodavac ostvaruje pravo na povrat plaće koju je isplatio od jedinice lokalne samouprave na čijem području je obavljena vatrogasna intervencija, ovisno o tome koji je vatrogasni zapovjednik izdao zapovijed za angažiranje vatrogasaca. [4]

Dobrovoljni vatrogasac koji je u radnom odnosu, kad sudjeluje na vatrogasnoj intervenciji poslije radnog vremena, tijekom noći dulje od četiri sata, ima pravo na naknadu u dvostrukom trajanju od vremena provedenog na intervenciji, od općine, grada ili Grada Zagreba na čijem je području obavljena vatrogasna intervencija ili jedinice lokalne samouprave, ovisno o tome koji je vatrogasni zapovjednik izdao zapovijed za angažiranje vatrogasaca. [4]

Poslodavac je dužan općini, gradu, Gradu Zagrebu dostaviti zahtjev za naknadu plaće u roku od 30 dana od dana kad je dobrovoljni vatrogasac bio angažiran, s priloženim obračunom isplaćene plaće za mjesec u kojem je angažiran dobrovoljni vatrogasac te potvrdom o angažiranju dobrovoljnog vatrogasca koju izdaje nadležno dobrovoljno vatrogasno društvo sukladno zapovijedi nadređenog vatrogasnog zapovjednika, a isplatna lista odnosno obračun isplaćene plaće mora biti izrađen sukladno potvrdi o angažiranju. [4]

Dobrovoljni vatrogasac koji nije u radnom odnosu, kad sudjeluje na vatrogasnoj intervenciji ili vatrogasnoj vježbi, ima pravo na naknadu od općine, grada ili Grada Zagreba na čijem je području obavljena vatrogasna intervencija odnosno vježba, ovisno o tome koji je vatrogasni zapovjednik izdao zapovijed za angažiranje vatrogasaca. [4]

Visinu naknade za dobrovoljne vatrogasce, koja ne može biti manja od prosječne naknade za obavljanje poslova profesionalnog vatrogasca u Republici Hrvatskoj, određuje općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno gradonačelnik Grada Zagreba. [4]

2.6 Sankcije za jedinice lokalne samouprave

2.6.1. Kaznene odredbe

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 150.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vlasnik, odnosno korisnik građevine, građevinskih dijelova i drugih nekretnina te prostora, odnosno upravitelji zgrada ako ne poduzmu mjere naložene rješenjem:

- ministra o razvrstavanju u kategoriju ugroženosti od požara u roku određenom tim rješenjem;
- inspektora Ministarstva, odnosno nadležne policijska uprave.

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za gore spomenuti prekršaj i odgovorna osoba u pravnoj osobi i tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. [3]

Novčanom kaznom u iznosu od 15.000,00 do 150.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako ne poduzme mjere zabrane naložene rješenjem Ministarstva, odnosno nadležne policijske uprave. [3]

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za gore spomenuti prekršaj i odgovorna osoba u pravnoj osobi i tijelu jedinice lokalne i područne samouprave. [3]

Zakonom o zaštiti od požara propisane su kaznene odredbe odnosno novčane kazne za jedinice lokalne i područne samouprave i njihove odgovorne osobe, samo za slučaj da ne provode mjere propisane za vlasnike i korisnike građevina, građevinskih dijelova i prostora. Odnosno, nisu propisane kaznene odredbe za ne donošenje dokumenata zaštite od požara, provedbu preventivnih mjera, organizaciju zaštite od požara kao javne službe te financiranje zaštite od požara.

2.6.2. Prekršajna odgovornost

Novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u pravnoj osobi:

1. Čelnik jedinice lokalne samouprave ako na području jedinice lokalne samouprave ne djeluje onoliko javnih vatrogasnih postrojbi ili postrojbi dobrovoljnih vatrogasnih društava koliko je utvrđeno vatrogasnim planom županije;

2. Čelnik jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ako ne isplati naknadu dobrovoljnom vatrogascu;

3. Čelnik jedinice lokalne samouprave ako ne imenuje zapovjednika javne vatrogasne postrojbe, odnosno imenuje ga bez prethodne suglasnosti županijskog vatrogasnog zapovjednika ili bez javnog natječaja;

4. Ako općinski načelnik, gradonačelnik, gradonačelnik Grada Zagreba odnosno župan ne osigura financijska sredstva za financiranje vatrogasne djelatnosti i aktivnosti na svom području protivno načinu izračuna sredstava za financiranje vatrogastva. [4]

Iz navedenih odredbi koje su propisane Zakonom o vatrogastvu vidljivo je da nema propisane novčane kazna za pravnu osobu u konkretnom slučaju za nadležnu jedinicu lokalne samouprave. Međutim, također je vidljivo u kojim je slučajevima propisana prekršajna odgovornost odnosno novčana kazna za odgovornu osobu u pravnoj osobi, konkretno za

načelnike općina ili gradonačelnike čime se dodatno i prisilno osigurava provedba organizacije zaštite od požara kao javne službe i njeno financiranje. Ovdje je potrebno naglasiti problematiku provedbe mjera spomenutih pod točkom 1. zbog trenutnog nepostojanja vatrogasnih planova.

3. PRIMJENA NA PRIMJERU GRADA SPLITA

3.1 Pregled donesenih trenutno važećih dokumenata

Na temelju Zakona o zaštiti od požara gradsko vijeće donijelo je:

- 4. prosinca 2014. godine ODLUKU o obavljanju određenih poslova kontrole provedbe propisanih mjera zaštite od požara na području grada Splita, kojom se kroz osam članaka propisuju: vatrogasne organizacije koje će provoditi određene poslove kontrole provedbe propisanih mjera zaštite od požara na svom području (Javna vatrogasna postrojba Grada Splita), uvjeti za osobe koje mogu obavljati poslove kontrole nad provedbom mjera zaštite od požara (ovlašteni vatrogasac), vrste građevina, građevinskih dijelova i otvorenog prostora koji će biti obuhvaćeni kontrolom, način i postupak obavljanja poslova kontrole nad provedbom propisanih mjera zaštite od požara, i način izvješćivanja nadležne policijske uprave o nedostacima utvrđenih kontrolom, te kaznena odredba za onemogućavanje nadzora. [8]
- 12. prosinca 2017. godine ODLUKU o mjerama zaštite od požara na otvorenom prostoru park-šume Marjan kojom se kroz ukupno četrnaest članaka opisuju: opće odredbe, mjere zaštite od požara, nadzor i provođenje odluke, prekršajne odredbe i završna odredba. Na ostalim otvorenim prostorima grada primjenjuju se mjere propisane ODLUKOM o mjerama zaštite od požara i ODLUCI o izmjenama Odluke o mjerama zaštite od požara na otvorenom koju je donijela Skupština Splitsko-dalmatinske županije. [9]
- 9. travnja 2020. godine Zaključak o usklađivanju Plana zaštite od požara Grada Splita u 2020. godini. [10]
- 9. travnja 2020. godine Zaključak o usvajanju Izvješća o stanju zaštite od požara na području grada Splita u 2019. godinu.
Zaključkom se usvaja ukupno sedam poglavlja izvješća odnosno: uvodnog dijela, organizacijskih mjera, tehničkih mjera, urbanističkih i komunalno-tehničkih mjera, mjera zaštite odlagališta komunalnog otpada, organizacijskih i administrativnih mjera zaštite od požara na otvorenom prostoru, te zaključka. U poglavljima su detaljno obrazložene provedene mjere te tko ih je izvršio. [10]
- 23. travnja 2020. godine PROVEDBENI PLAN unaprjeđenja zaštite od požara za područje Grada Splita za 2020. godinu razrađen kroz četiri članka sa šest točaka propisanih mjera, odnosno: Organizacijske mjere, Normativne mjere, Tehničke mjere, Urbanističke mjere, Komunalno- tehničke mjere, Mjere zaštite odlagališta komunalnog otpada, Mjere zaštite

od požara na otvorenom prostoru, koje su dalje razrađene kroz trideset dvije pod točke u kojima se još i definiraju izvršitelji zadataka i rokovi za izvršenje. [10]

- 23. travnja 2020. godine Zaključak o usvajanju Izvješća o stanju provedbe Provedbenog plana unaprjeđenja zaštite od požara za područje Grada Splita u 2019. godini.

Izvješćem je kroz sedam poglavlja obrađen: uvodni dio, organizacijske mjere, tehničke mjere, urbanističke i komunalno-tehničke mjere, mjere zaštite odlagališta komunalnog otpada, organizacijske i administrativne mjere zaštite od požara na otvorenom prostoru te zaključak. [10]

- 17. srpnja 2020. godine Zaključak o usvajanju Procjene ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije Grada Splita, II Revizija, i Plana zaštite od požara i tehnološke eksplozije Grada Splita, II Revizija.[11]

Plan i procjena biti će detaljnije obrazloženi u poglavlju „Organizacija zaštite od požara kao javne službe u Gradu Splitu“.

Na temelju Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2020. godini (NN 3/2020) gradonačelnik Grada Splita donio je:

- 25. ožujka 2020. godine **PLAN AKTIVNOG UKLJUČENJA SVIH SUBJEKATA ZAŠTITE OD POŽARA NA PODRUČJU GRADA SPLITA**

Plan je razrađen kroz šest poglavlja. Uključivanje vatrogasnih snaga na području Grada Splita, uključivanje ostalih subjekata zaštite od požara na području grada Splita, uključivanje službe za pružanje medicinske pomoći, uključivanje poduzeća te odgovorne osobe za opskrbu hranom i pićem u akciju gašenja požara, uključivanje hrvatske vojske, objekti za privremeni smještaj u slučaju evakuacije iz požarom ugroženih i šticećenih objekata. [12]

- 5. svibnja 2020. godine **PLAN OPERATIVNE PROVEDBE PROGRAMA AKTIVNOSTI U PROVEDBI POSEBNIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA OD INTERESA ZA REPUBLIKU HTVATSKU U 2020. GODINI ZA PODRUČJE GRADA SPLITA**

Ovaj plan izrađen je u tri poglavlja i to Opće i normativne pretpostavke u zaštiti od požara, Preventivne aktivnosti u svrhu smanjenja opasnosti od nastanka i širenja požara, Završne odredbe s ukupno petnaest točaka s naznačenim izvršiteljima zadataka i rokom izvršenja. [13]

- 5. svibnja 2020. godine PLAN PRISTUPNIH PUTOVA ZA INTERVENTNA VOZILA NA PODRUČJU GRADA SPLITA ZA 2020. GODINU.

Planom se utvrđuju pravci kretanja i pristupni putovi za vatrogasna vozila prilikom intervencija na otvorenom prostoru i šumskim površinama na kojima prijete povećana opasnost od nastajanja i širenja požara na području Grada Splita, a u prilogu se nalaze kartografski prikazi prema zonama: Split, Žrnovnica i Slatine. [13]

- 5. svibnja 2020. godine PLAN MOTRENJA, ČUVANJA I OPHODNJE OTVORENOG PROSTORA I GRAĐEVINA ZA KOJE PRIJETI POVEĆANA OPASNOST OD NASTAJANJA I ŠIRENJA POŽARA NA PODRUČJU GRADA SPLITA U 2020. GODINI.

Plan je razrađen kroz deset točaka a donesen je za razdoblje o 1. lipnja do 31. listopada te određuje nadležnost po požarnim zonama, te obveze zaduženih subjekata i način izvršenja plana. [13]

- 5. svibnja 2020. godine ZAKLJUČAK o osiguranju sredstava za rad sezonskih vatrogasaca za lipanj, srpanj, kolovoz i rujan 2020. godine.

Zaključkom se kroz pet točaka određuje visina bruto iznosa za sufinanciranje sezonskog zapošljavanja 12 vatrogasaca, tko ih zapošljava, način isplate sredstava i na kojoj poziciji proračuna su osigurana, te tko je zadužen za provedbu. [13]

Na temelju Zakona o vatrogastvu Grad Split (gradsko vijeće i gradonačelnik) donijeli su:

- 9. travnja 2020. godine ODLUKU o osnivanju javne ustanove Javna vatrogasna postrojba Grada Splita.

Ovom odlukom gradskog vijeća se kroz dvadeset devet članaka utvrđuju: opće odredbe, naziv sjedište i djelatnost, zastupanje i predstavljanje, ustrojstvo, tijela ustanove, način osiguranja sredstava za rad i raspoređivanje dobiti, stjecanje, opterećenje i otuđenje imovine te prijelazne i završne odredbe. Zaključak je donesen u cilju usklađivanja poslovanje javne ustanove s novim Zakonom o vatrogastvu, posebice u dijelu koji propisuje tijela ustanove, i odnosi se na vatrogasno vijeće. [10]

- 3. rujna.2020. godine ODLUKU o visini naknade za dobrovoljne vatrogasce

Ovom odlukom gradonačelnika kroz devet članaka propisuju se visina i uvjeti naknade za dobrovoljne vatrogasce kad sudjeluju u vatrogasnim intervencijama na području Grada Splita. Odluka je donesena iz razloga usklađenja prethodne odluke s odredbama novog Zakona o vatrogastvu. [14]

3.2 Preventivno postupanje

Grad Split je 2011. godine za potrebe povećanja protupožarne zaštite Park šume Marjan financirao postavljanje osam nadzornih kamera s ciljem ranog otkrivanja požara na tim dijelovima otvorenog prostora. [15]

Prema javno dostupnim podacima Grad Split provodi protupožarne vježbe te je tako provedena i edukativno pokaznu vježba „Spinut 2017“, iz koje je vidljiva suradnja Grada Splita s Odjelom preventive JVP Split, te Inspektoratom MUP-a – Odjel inspekcije za zaštitu od požara, kao i ostalim hitnim službama koje djeluju na ovom području. Vježba gašenja požara i spašavanja ugroženih ljudi izvedena je na neboderu većem od sedam katova odnosno na visini od 44 metra. Istog dana građanima su prezentirane mjere zaštite od požara, kao i vatrogasna oprema i način upotrebe vatrogasnih aparata za gašenje početnih požara. [16]

Iz Izvješća o stanju provedbe Provedbenog plana unaprjeđenja zaštite od požara Grada Splita za 2019. godinu između ostalog vidljiva je provedba slijedećih zadataka:

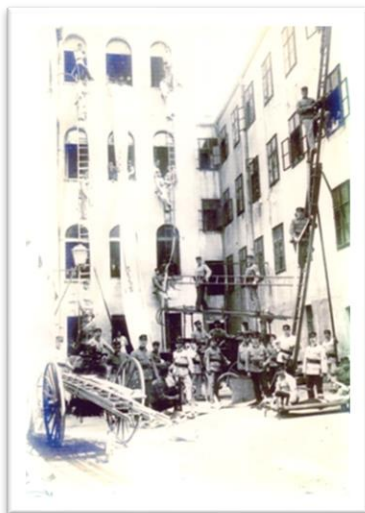
- Upravni odjel za komunalno gospodarstvo i redarstvo Grada Splita je u 2019. godini u suradnji sa Javnom vatrogasnom postrojbom Grada Splita i prometnom policijom izvršilo je prometna uređenja odnosno postavljanje prometne signalizacije te komunalne opreme u svrhu pristupa vatrogasnih vozila kod većih stambenih objekata GK Lokve i Visoka, te je nastavljena provedba višegodišnjeg plan u GK Blatine.
- Preventivni odjel JVP Grada Splita kontinuirano provodi ispitivanje i provjerava tehničko stanje vanjske hidrantske mreže na javnim površinama, te prioritete i dinamiku potrebnih radova prosljeđuje ustanovi Vodovod i kanalizacija d.o.o.
- Izrađeno je Konceptijsko rješenje protupožarne hidrantske mreže Park šume Marjan te je predan zahtjev za ishodenje građevinske dozvole.
- Unaprijeđeni su lokalni vodovodi Žrnovnice i Sitna Donjeg.
- U skladu s ugovorenim obavljani su radovi na hidrantskoj mreži kao: popravci, zamjene podzemni u nadzemne, građevinski radovi održavanja, bojanje, rekonstrukcija priključnog hidrantskog voda.
- Pregledani su prilazi i pristupi za vatrogasna vozila koji se mogu koristiti za potrebe gašenja.
- Oko odlagališta otpada postoji ograda i protupožarni put širine 4-6 metara, na odlagalištu postoji odgovarajuća količina zemlje za zastiranje u slučaju požara. U reciklažnom dvorištu nalazi se odgovarajući broj vatrogasnih aparata za početno gašenje, te se na ulasku u odlagalište nalazi video nadzor i 24-satno dežurstvo.

- U periodima povećane opasnosti od požara vatrogasne postrojbe provodile su ophodnje vatrogasnim vozilima.
- Hrvatske šume d.o.o. kao izvršitelj šumsko uzgojnih radova provelo je uklanjanje svih izgorjenih stabala pod njihovom ingerencijom, dio planiranog pošumljavanja, uklanjanje lakozapaljivog materijala i održavanje protupožarnih putova, uklanjanje materijala s divljih deponija. A izvršena je i rekonstrukcija protupožarnog puta u duljini od 1690 metara.
- U Park šumi Marjan ustrojena je motriteljsko dojavna služba tokom cijele godine, a u periodu povećane opasnosti od požara i dodatne mjere, izvršen je pregled opreme za gašenje, ustrojena je i interventna skupina, izvršen pregled protupožarnog videonadzora, provedeni su preventivno-uzgojni radovi kao i ostale preventivne mjere zaštite od požara sukladno Planu.
- Izvršavano je čišćenje lako zapaljivih tvari cestovni i pružni pojasevi.
- Vatrogasne organizacije su korištenjem sredstava javnog priopćavanja provodile obavještavanje stanovništva o potrebama provođenja mjera zaštite od požara, te su tiskani i promotivno-edukativni materijali.
- Redovno se održavaju vatrogasni aparati za početno gašenje u tunelu Marjan.
- Grad Split ustrojio je poljoprivredno redarstvo te je povećan broj djelatnika na dva, te su isti: stručno osposobljeni za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom, opremljeni osnovnim sredstvima (vozilo, mobitel i kompjuter) te su osigurani početni uvjeti za provođenje nadzora nad primjenom provedbe agrotehničkih mjera na poljoprivrednom zemljištu.
- Provedeno je 13 tečajeva osposobljavanja pučanstva, te je osposobljeno 175 osoba iz sedam radnih organizacija.
- Vatrogasne postrojbe provodile su vježbe evakuacije i spašavanja te edukativna predavanja u vrtićima i školama, te je tako provedeno 119 vježbi evakuacije u kojima je sudjelovalo 15014 osoba. [10]

3.3 Organizacija zaštite od požara kao javne službe u Gradu Splitu

Početak organiziranog vatrogastva i službe zaštite od požara u Gradu Splitu datira još od davne 1883.g, kada je u tadašnjem Splitu koji je brojio 15.000 stanovnika, 17. lipnja, osnovano Dobrovoljno vatrogasno društvo. To je ujedno bilo i prvo vatrogasno društvo u Dalmaciji koja je tada bila u sklopu Austro-ugarske monarhije, ali administrativno odijeljena od ostale Hrvatske. Upis Društva izvršen je u Zadru, odlukom Carskog kraljevskog

namjesništva 19. lipnja 1883. godine s naznačenom svrhom djelovanja: Braniti život i imanja splitskih stanovnika i okolice. [17]

Slika 1. Počeci vatrogastva u Splitu [14]

Profesionalna vatrogasna jedinica osnovana je 1. siječnja, 1947. godine od članova dobrovoljnog vatrogasnog društva u Splitu pod rukovodstvom Vlade Trumbića, pod nazivom “VATROGASNA MILICIJA” umjesto stare stalne straže. Koncem 1952. godine postaje sastavnim dijelom Protuavionske zaštite kao stalna straža, ali neovisna od organizacije dobrovoljnog vatrogasnog društva, i postaju državni namještenici koji u slučaju požara prvi interveniraju. U godinama koji slijede postrojba mijenja ime prvo u Zavod za spasilačku službu a zatim u Vatrogasnu brigadu Split. 1. siječnja 1994. godine temeljem Zakona o Vatrogastvu koji je donesen iste godine, a zbog bolje organiziranosti službe zaštite od požara koja je bila od iznimnog interesa za Republiku Hrvatsku koja se tada nalazila u domovinskom ratu, Vatrogasna brigada Splita sa svojih 140 aktivnih djelatnika postaje Vatrogasna postrojba PU Splitsko-dalmatinske s područjem djelovanja nad cijelom Splitsko-dalmatinskom Županijom. Novim izmjenama zakona o vatrogastvu krajem 1999. godine od 1. siječnja 2000. godine Vatrogasna postrojba policijske uprave splitsko-dalmatinske postaje Javna vatrogasna postrojba Grada Splita. [18]

Vatrogasna zajednica Grada Splita osnovana je 1993. godine kao pravni sljednik Vatrogasnog saveza općine Split. [19]

Dobrovoljno vatrogasno društvo Žrnovnica osnovano je 1977. godine u istoimenom mjestu na istoku Grada Splita na inicijativu Vatrogasnog saveza srednje Dalmacije i Mjesne zajednice Žrnovnica. [20]

Dobrovoljno vatrogasno društvo Slatine najmlađa je vatrogasna postrojba na području Grada Splita, a osnovano je 2001. godine na inicijativu mještana Slatina, Grada Splita i

ravnatelja Javne vatrogasne postrojbe Grada Splita u istoimenom mjestu na dijelu otoka Čiova koji administrativno pripada Gradu Splitu. [21]

Temeljni akti kojima se utvrđuje potreba i ugroženost od mogućih požara na osnovu kojih je organizira zaštita od požara kao javna služba u Gradu Splitu su:

- Procjena ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije Grada Splita, II Revizija
- Plana zaštite od požara i tehnološke eksplozije Grada Splita, II Revizija

U nastavku će u svrhu prikaza trenutnog stanja i potrebe organizacije zaštite od požara kao javne službe u Gradu Splitu u skraćenom obliku biti obrađeni gore navedeni dokumenti.

3.3.1. Procjena ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije Grada Splita, II Revizija

Procjenu je izradila ovlaštena tvrtka Inspekt d.o.o. s ovlaštenim timom stručnjaka za koje je priložena dokumentacija potrebna za dokazivanje njihove stručne osposobljenosti.

A) PRIKAZ POSTOJEĆEG STANJA

Obrađena su sljedeća područja:

Površina

Grada Splita je u funkcionalnom smislu podijeljen na: urbano područje Splita tj. uže gradsko i prigradsko područje (gradska naselje Split, naselje Stobreč, veći dio naselja Kamen te manji dio naselja Žrnovnica), obuhvaća 27,5 km², i područje ostalih gradskih naselja; Slatine, Žrnovnica, Srinjine, Donje Sitno, Gornje Sitno, i manji dio naselja Kamen, obuhvaća 52,3 km². [22]

Tablica 1. Površina gradskih i prigradskih područja [22]

Red.br	Naziv naselja	Površina (km²)	%
1.	Donje Sitno i Gornje Sitno	18,91	23,8
2.	Kamen	2,80	3,5
3.	Slatine	10,51	13,2
4.	Split	22,12	27,9
5.	Srinjine	11,53	14,5
6.	Stobreč	2,04	2,6
7.	Žrnovnica	11,47	14,5
	UKUPNO	79,38	100

Broj pučanstva

Na području Grada Splita, prema popisu stanovništva iz 2011. godine živi 178.102 stanovnika. Prosječna naseljenost Grada Splita po 1 km² iznosi 2.243,66 stanovnika.

Grad Split sačinjava 7 (sedam) naselja, a broj stanovništva prikazan je u tablici. [22]

Tablica 2. Broj stanovništva prema naseljima [22]

Red.br.	Naziv naselja	2011	%
1.	Donje Sitno	314	0,17
2.	Gornje Sitno	351	0,19
3.	Kamen	2175	1,2
4.	Slatine	947	0,53
5.	Split	167.886	94,2
6.	Srinjine	1348	0,75
7.	Stobreč	2602	1,46
8.	Žrnovnica	2479	1,39
	UKUPNO	178.102	100

Pregled pravnih osoba u gospodarstvu po vrstama

U ovoj procjeni nisu navedene sve pravne osobe u gospodarstvu iz razlog što bi nabrojanjem istih kod ovako velikih cjelina kao što je Grad Split dovelo do nagomilavanja pravnih osoba, te bi se u masi podataka izgubilo bitno. Navedene su samo one pravne osobe kojima je obzirom na proizvodni proces, broj zaposlenih i smještajne uvjete, potrebno posvetiti posebnu pažnju.

Tako je detaljno navedeno ukupno sedam gospodarskih grana, prema kojima je ukupno pojedinačno nabrojano 38 pravnih subjekata s brojem zaposlenika pojedinačno u svakoj pravnoj osobi. [22]

Tablica 3. Skraćeni pregled pravnih osoba u gospodarstvu po vrstama [22]

Vrsta – grana	Broj pravnih osoba	Ukupno zaposlenih
Građevinarstvo	6	1395
Brodogradnja	2	2850
Trgovina	7	41766
Promet	4	1634
Komunalno	3	896
Ostalo	5	681
Disko klubovi	12	3378

Težišne grane gospodarskog razvoja

Kao strateško usmjerenje obzirom na potencijale Grada Splita odnosno geoprometni položaj, klimu, more, i razvedenost obale, posebna pažnja posvećuje se razvoju turizma baziranom na konceptu urbanog turizma mediteranskog stila.

U strukturi gospodarstva Grada Splita, udio industrijske proizvodnje je u stalnom padu. Industrijska proizvodnje se prije svega odnosi na brodogradnju i graditeljstvo. Također, nezaobilazni su kapaciteti strojogradnje namijenjene brodogradnji i nautičkom programu.

Kod prometa, najznačajniji utjecaj na razvoj nacionalnog gospodarstva pa tako i na Split i njegovo okruženje, ima Autocesta Zagreb – Split - Dubrovnik, te buduća jadransko - jonska Autocesta Trst – Rijeka – Zadar – Šibenik – Split - Dubrovnik.

Luka Split smještena je na izuzetnoj zemljopisnoj poziciji na Mediteranu, jedna je od najvažnijih središta za lokalni i međunarodni pomorski promet, a ubraja se među tri luke na Mediteranu s najvećim prometom.

Također, strateški interes Grada Splita i cijele Županije je optimalno povezivanje cestovnim i željezničkim prometom s gravitirajućim prostorom Bosne i Hercegovine.

Turizam i ugostiteljstvo – Grada Splita predstavlja važno, kako tranzitno tako i destinacijsko turističko središte za cijelo područje srednjeg Jadrana. Kako posljednje dvije godine Split doživljava turistički uspon, raznim se projektima nastoji izvršiti preobrazba tranzitne u turističku metropolu, iz razloga što je Split redovito odredište sve većeg broja turista, izletnika i brodova na krstarenju.

Trgovina - visoko kotira u gospodarstvu. Interes domaćih i inozemnih tvrtki za ulaganje je izrazit. Rezultati ulaganja su suvremeni trgovinski kapaciteti različitih kategorija i velika mreža maloprodajnih prodavaonica koja je uzrokovala depopularizaciju prostora sa seoskim naseljima i veću koncentraciju ljudi u gradskim i prigradskim sredinama.

Industrija - postojeću strukturu industrije čine brodogradnja, strojogradnja u funkciji brodogradnje, nešto prehrambene industrija s osloncem na sirovinsku osnovicu zdrave hrane.

Ostalo - poljoprivredna proizvodnja za Grad Split nije interesantna, budući da taj prostor uslijed rastuće urbanizacije ima sve manje poljoprivrednih površina. Razvoj poljoprivrede kao gospodarske djelatnosti na području Grada Splita temelji se na obiteljskom gospodarstvu, misleći pri tom na proizvodnju hrane, proizvodnju cvijeća, zatvorene rasadnike i slično. [22]

Pregled pravnih osoba u gospodarstvu glede povećane opasnosti za nastajanje i širenje požara

U ovom dijelu kao pravne osobe s povećanom opasnosti za nastajanje i širenje požara istaknute su: Brodosplit-brodogradilište, Adriacink, benzinske trgovine INA, Crodux derivati, Lukoil, Jadranmont, TIFon, prodajni centri Joker, Super Konzum, Tommy, Lidl, City One, Prima III, Plodine, Brodomerkur- Dujam, Color, Bauhaus, Mall of Split, Dalmacijavino, ACI Marina, Ostali visoki objekti visine preko 22 metra bez obzira na namjenu. [22]

Pregled industrijskih zona

Kao najveća industrijska zona spomenuta je sjeverna strana poluotoka na kojoj se nalazi Brodosplit, Dalmacijavino i Sjeverna luka, te područje Sirobuje gdje se također nalaze određeni industrijski subjekti. [22]

Pregled cestovnog, pomorskog i željezničkog prometa

Cestovni promet

U ovom djelu navedeno je kako je zapadni dio grada bolje prometno povezan od istočnog, također istaknut je nedostatak parkirnih mjesta na cijelom području grada. Naveden je i tunel Marjan dužine 840 metara, koji će planiranim razvojem i rekonstrukcijom turističkog sadržaja na zapadnom dijelu gradske luke predstavljati velik problem obzirom na njegovu propusnost vozila.

Tablicom su prikazane sve:

- državne ceste kojih je ukupno 15,3 km;
- županijske ceste kojih je ukupno 33,9 km;
- lokalne ceste kojih je ukupno 23,7 km.

Željeznički promet

Glavni željeznički kolodvor smješten je u Gradskoj luci i bilježi negativan trend u prometu roba i putnika.

Glavni željeznički kolodvor sa otpremnim kolosijecima nalazi se na istočnoj obali Splitske luke te je željezničkim tunelom povezan sa Kopilicom na sjevernoj strani Grada Splita.

Pomorski promet

Pomorski promet se odvija putem luka otvorenih za javni promet i luka posebne namjene. Luka Split formirana je u dva bazena:

- Gradska luka;
- Sjeverna luka.

Gradska luka - ubraja se među najveće putničke luke na Mediteranu i najveća je putnička luka u Hrvatskoj.

Sjeverna luka se većim dijelom koristi za manipulaciju robama, radnim sadržajima (skladišta, hladnjače, sušionice drvene građe itd.), slobodnoj carinskoj zoni i drugim sličnim sadržajima.

Luke posebne namjene obuhvaćaju: Brodogradilišnu luku (državni značaj); luku nautičkog turizma ACI marina u Gradskoj luci (državni značaj); Vojnu luku Lora (državni značaj), i velik broj sportskih luka.

Zračni promet

Zračni promet ostvaruje se preko Zračne luke Split, koja se ne nalazi unutar granica Grada Splita (cca. 20 km od Splita). Na području Grada Splita postoji interventni heliodrom na

prostoru Trstenika za potrebe KBC-a, te u Slatinama na Čiovu. Također, na igralištu u sklopu Lore omogućeno je slijetanje helikoptera. [22]

Pregled turističkih naselja

Razvoj turizma u ovom poglavlju istaknut je kao temelj ukupnog razvoja Grada Splita, te su nabrojani: Hoteli Park, President, Globo, Atrium, Consul, Art, Bellevue, AS, Dalmina, Radisson Blu i dr., koji su dio turističke ponude Grada Splita, uz ugostiteljske, sportsko-rekreacijske, te otvorene zelene površine u okviru zona izdvojenih za turističku namjenu. [22]

Pregled elektroenergetskih građevina za proizvodnju i prijenos električne energije

Na splitskom poluotoku egzistira samo dio takve mreže i to naponske razine 110 kV. Osnovno napajanje električnom energijom šireg područja Grada Splita vrši se iz dva izvora: HE 220/110 kV "Zakućac" (Split) i TS 400/220/110 "Konjsko". Osnovne spojne točke gradskog korisnika su TS (220)/110/35 kV "Vrboran" i TS 110/35 kV "Meterize".

Istaknuto je kako su analize pokazale da Grad Split ima jedan od najboljih gradskih elektroenergetskih sustava u Republici Hrvatskoj, te bi jedan od temeljnih ciljeva dugoročnog razvoja gradskog elektroenergetskog sustava bio postupni prijelaz postojećih transformatorskih stanica 110/35 kV i 35/10 kV na direktnu transformaciju 110/x kV.

Popis trafostanica po tipu na području Grada Splita, te dostupnost vatrogasnim vozilima istima u prilogu je Procjene. [22]

Pregled lokacija na kojima su uskladištene veće količine zapaljivih tekućina, plinova, eksplozivnih i drugih tvari

Tablično su s načinom skladištenja navedene samo značajnije lokacije na kojima su uskladištene značajnije količine po zdravlje opasnih, zapaljivih i eksplozivnih tvari. Tako je prikazan četrdeset i jedan gospodarski subjekata kod kojih je uskladišteno ukupno 3191,3 t zapaljivih tekućina, 13.825 m³ plinova, i 42.200 l eksplozivnih i drugih tvari. [22]

Pregled vatrogasnih domova, za smještaj udruga dobrovoljnih vatrogasaca i profesionalnih vatrogasnih postrojbi

Na području Grada Splita djeluje jedna javna vatrogasna postrojba i tri dobrovoljna vatrogasna društva:

- Javna vatrogasna postrojba Grada Splita (JVP Grada Splita);
- Dobrovoljno vatrogasno društvo Split (DVD Split);
- Dobrovoljno vatrogasno društvo Žrnovnica (DVD Žrnovnica);
- Dobrovoljno vatrogasno društvo Slatine (DVD Slatine);

- Profesionalna postrojba u gospodarstvu je Brodosplit, dok dobrovoljnih postrojbi u gospodarstvu nema, ali pojedini gospodarski subjekti imaju vatrogasna dežurstva (bolnice, robni centri itd.). [22]

Javna vatrogasna postrojba (JVP) „GRADA SPLITA“

Javna vatrogasna postrojba (JVP) Grada Splita ima organiziranu službu u Postaji na adresi Hercegovačka 18 - u Splitu, te u Postaji „Zapad“ u prostorima Vile Dalmacija i djeluje kao Vatrogasni operativni centar koji je od županijskog značaja gdje se primaju dojave o intervencijama za šire područje Grada Splita, te se iz njega rukovodi svim velikim intervencijama u Splitsko - dalmatinskoj županiji. JVP Grada Splita spada u VRSTU 6 prema Pravilniku o osnovama organiziranosti vatrogasnih postrojbi na teritoriju Republike Hrvatske (NN br. 61/94.), sa šest vozača u smjeni. JVP Grada Splita ima ukupno 146 zaposlenih, od kojih je 5 djelatnika u pratećoj službi (računovodstvo, administrativni i pravno-kadrovski poslovi), dok je 5 djelatnika na tzv. „materijalnom“.[22]

Postrojba ima organizirano 24 - satno dežurstvo, odnosno organizirana je u 4 smjene u turnusu 12 – 24- 12 – 48 sati.

Smještaj vatrogasne postaje ne udovoljava u potpunosti dozvoljenom maksimalnom vremenu vatrogasne intervencije od 10 minuta. Također ne udovoljava ni propisanom vremenu od 15 minuta za dolazak na mjesto intervencije od uzbunjivanja na području Grada Splita. [22]

Vozni park, koji posjeduje JVP Split prosječne je starosti preko 10 godina, a ukupan broj vozila je 30.

Vatrogasna vozila i oprema, udovoljavaju minimalnim zahtjevima (po broju i vrsti)

JVP Grada Splita ima u pravilu više vatrogasnih vozila od propisanih Pravilnikom osim što nedostaje jedno šumsko vozilo. Broj intervencija JVP Grada Splita u prethodnoj 2018. godini je 1.293, a odnosi se na intervencije za dojavu o požarima i tehničke intervencije. [22]

Dobrovoljno vatrogasno društvo (DVD) „SPLIT“

Dobrovoljno vatrogasno društvo (DVD) „Split“, nalazi se na adresi Starčevićeva 16/1 u Splitu. DVD „Split“ broji 25 operativnih vatrogasaca od kojih 6 uposlenih profesionalnih vatrogasaca, te 19 operativnih dobrovoljnih vatrogasaca koji imaju 24 - satno dežurstvo samo ljeti (po smjeni jedan vatrogasac).

Vidljivo je da DVD Split nema potrebna vatrogasna vozila utvrđena Pravilnikom jer nedostaje navalno vozilo i vozilo za prijevoz gasitelja, a više od potrebnog je jedna autocisterna i jedno šumsko vozilo. Oprema i vozila koje posjeduje DVD „Split“, uglavnom je zastarjela. Ukupan broj intervencija u prethodnoj 2018. godini je 202. [22]

Dobrovoljno vatrogasno društvo (DVD) „ŽRNOVNICA“

Dobrovoljno vatrogasno društvo (DVD) „Žrnovnica“, nalazi se na adresi Hrvatskih velikana 93, u Žrnovnici. DVD „Žrnovnica“ broji 29 operativnih vatrogasaca, od kojih je 6 profesionalnih vatrogasaca te 23 dobrovoljna operativna vatrogasca i imaju 24 - satno dežurstvo (po smjeni jedan vatrogasac) samo ljeti.

Vidljivo je da DVD Žrnovnica ima sva potrebna vatrogasna vozila utvrđena Pravilnikom te posjeduje i više nego što je minimalno potrebno a odnosi se na 2 šumska vozila i jedno zapovjedno vozilo. Oprema i vozila koje posjeduje DVD Žrnovnica, uglavnom je zastarjela. Ukupan broj intervencija u prethodnoj 2018. godini je 127. [22]

Dobrovoljno vatrogasno društvo (DVD) „SLATINE“

Dobrovoljno vatrogasno društvo (DVD) „Slatine“, nalazi se na adresi Duboke garme 2, u Slatinama na otoku Čiovu. DVD „Slatine“ broji 22 operativna vatrogasca, od kojih je 6 profesionalno uposlenih vatrogasaca, i 16 dobrovoljnih operativnih vatrogasaca. Ima 24 - satno dežurstvo (po smjeni jedan vatrogasac) samo ljeti.

Vidljivo je da DVD Slatine ima sva potrebna vatrogasna vozila utvrđena Pravilnikom te posjeduje i više nego što je minimalno potrebno a odnosi se na 1 šumsko vozilo i jedno zapovjedno vozilo. Oprema i vozila koje posjeduje DVD „Slatine“, uglavnom je zastarjela. Ukupan broj intervencija u prethodnoj 2018. godini je 55. [22]

Sagledavajući broj profesionalnih vatrogasaca, kojih sada na području Grada Splita ima ukupno zaposlena 163 vatrogasca, od kojih su 157 - operativni profesionalni vatrogasci. Konstatirano je da broj profesionalnih vatrogasaca na području Grada Splita ne zadovoljava zahtjeve, odnosno potrebno je napraviti reorganizaciju vatrogasnog sustava kako bi se osiguralo propisano vrijeme intervencije u najnepovoljnijim slučajevima, odnosno ukazuje se potreba za dodatnim brojem profesionalnih vatrogasaca u vatrogasnim postajama ili ispostavama, kao i za pripadajućom vatrogasnom opremom što je detaljno obrađeno u poglavlju C ove Procjene. [22]

Pregled prirodnih izvorišta vode koji se mogu upotrebljavati za gašenje požara

U ovom poglavlju tablično su prikazana izvorišta vode za gašenje požara od koji su tri nepresušna: more, rijeka Žrnovnica i voda iz regionalnog vodovoda. [22]

Naselja sa hidrantskom mreža

Grad Split ima izgrađen cjeloviti sustav vodoopskrbe koji zadovoljava trenutne potrebe užeg područja grada, iako prigradska naselja (Gornje Sitno, Donje Sitno i Srinjine) nemaju izgrađenu hidrantsku mrežu na zadovoljavajući način.

Utvrđeno je kako se veći dio Grada Splita opskrbljuje vodom s izvora rijeke Jadro, istočni dio grada dijelom iz izvora rijeke Žrnovnice, a dio je obuhvaćen vodoopskrbnim sustavom Zagrada - Omiš.

Na području Grada Splita ima pet crpnih stanica i jedanaest vodosprema čiji je ukupni kapacitet 23.480 m³, a iste su u Procjeni prikazane tabelarno. [22]

Pregled građevina u kojima stalno ili povremeno boravi veći broj osoba

Tablicom je prikazano 138 građevina (osnovne i srednje škole, fakulteti, sportski objekti, trgovački centri, hoteli, itd.) ukupnog kapaciteta 83.404 ljudi u kojima boravi veći broj osoba, te su kao takvi od posebnog značaja iz razloga otežanih okolnosti u slučaju nastanka požara ili eksplozije u navedenim objektima. [22]

Pregled lokacija i građevina u kojima se obavlja utovar i istovar zapaljivih tekućina i plinova

Građevine u kojima se obavlja utovar i istovar zapaljivih tekućina navedene su tabelarno, a obzirom da se u većini slučajeva radi o pretakanju zapaljivih tekućina i plinova u podzemne spremnike, istaknuto je kako je potrebno osigurati maksimalne mjere sigurnosti koje su propisane zakonom i pravilnicima. [22]

Pregled poljoprivrednih i šumskih površina

Službenu evidenciju o kulturama katastarskih čestica, pa tako i šumskih i poljoprivrednih površina vodi Državna geodetska uprava, a za šumske površine u vlasništvu RH evidenciju vode Hrvatske šume i Uprava šuma podružnica Split. Kulture se na terenu vremenom mijenjaju, pa nije česta pojava da se podaci službene evidencije ne slažu s podacima na terenu. Evidencije pravnih osoba također nisu konačne jer ne sadrže podatke o privatnim posjedima. Iz tog razloga se broježani podaci koji se daju u tablicama međusobno razlikuju. [22]

Pregled poljoprivrednih površina

Na području Grada Splita, zahvaljujući blagoj mediteranskoj klimi posebno u primorskom dijelu, povoljni su uvjeti za razvoj poljoprivredne kulture. Tla se pretežno nalaze pod voćarskim, vinogradarskim, cvjećarskim i povrtlarskim kulturama. Među najvrjednijim poljoprivrednim površinama na splitskom području, ubrajaju se područja Meja, Trstenika,

Žnjana i Duilova, prvenstveno zbog specifične mikroklimе i mogućnosti korištenja gradske infrastrukture.

Polje „Blato“, nalazi se južno od naselja Korešnice, i također se ubraja među vrijednije cjelovite poljoprivredne površine na području Splita. Na području Kamena, Karepovca, Kile i Stobreča, prevladava uzgoj sezonskog povrća i voća, a zastupljen je i uzgoj stakleničkih kultura. Najvrjedniju površinu na području Srinjina, Donjeg Sitnog i Gornjeg Sitnog, predstavlja Srinjansko polje gdje prevladava uzgoj vinove loze, trešanja, maslina i povrća. Najvrjedniji dio poljoprivredne površine na otoku Čiovu, koristi se uglavnom za uzgoj vrtlarskih poljoprivrednih kultura tj. za proizvodnju sezonskog povrća, dok se na rubnim dijelovima uzgaja maslina, smokva i bajam. [22]

Pregled šumskih površina

Tablica 4. Pregled šumskih površina [22]

PODRUČJE	ZAŠTITNE ŠUMA	PODRUČJE
Obuhvat GUP-a	/	262,2
Slatine	461,0	48,5
Srinjine, Žrnovnica, Donje Sitno i Gornje Sitno	701,0	/
Ukupno	1162,0	310,7

Pregled šumskih površina po vrsti, starosti, zapaljivosti i izgrađenosti protupožarnih putova i prosjeka u šumama

Opis posebno ugroženih šuma od požara

Šume koje spadaju u određeni stupanj ugroženosti od požara, prikazane su grafičkim prilogom. U najugroženija područja spadaju Park šuma Marjan (vrlo velika opasnost), područje Žrnovnice - Korešnica (vrlo velika opasnost, velika opasnost), područje Slatina - otok Čiovo (vrlo velika opasnost, srednja opasnost), Park-šuma Marjan koje je 178 metara visoko brdo na krajnjem dijelu splitskog poluotoka, spada u zaštićeno područje, i tretira se kao šuma posebne namjene.

Požarni putovi

U Park šumi Marjan postoje 4 požarna puta koji se koriste za pristup vatrogasnoj tehnici. Osmatračnice i motrilačka mjesta - Marjan „Sedlo“ (od 01.01.-31.12), Marjan „5 klupa“ (01.06.-01.10.), Marjan „Veliki vrh“ (01.06.-01.10.). Park - šuma Marjan nalazi se u I stupnju ugroženosti od požara.

Područje Žrnovnica – Korešnica - Stobreč

Šumska vegetacija područja Žrnovnica – Korešnica - Stobreč, nalazi se unutar velikog kompleksa šuma borovih kultura i sastojina koje se protežu u pojasu pod južnim padinama

krševitog masiva Mosor. Protežući se sve od granice grada Solina prirodno i vegetacijskih nedjeljivih površina u neprekidnom pojasu od Mravinaca – Kučina – Korešnice - Žrnovnice, prema Srinjinama i Sitnom.

Ukupna površina šuma na razmatranom području je 550 ha, a pod alepskim borom na spomenutom području je cca 460 ha kojem treba dodati i površine pod makijom, šikarama i garigom u iznosu od 50 ha. Unutar tog kompleksa nalaze se i šume alepskog bora posebne namjene sa cca 40 ha.

Požarni putovi:

- Požarni put između Srinjina i Sirotkovića.

Osmatračnice i motrilačka mjesta:

- Gornje Sitno. [22]

Područje Slatina

Ovo područje je pokriveno značajnom vegetacijom alepskog bora i niskim šumama, osobito makijom i garigom. Ukupna površina šuma na području Slatina iznosi 131 ha, od čega na alepski bor i čempres otpada 57 ha, dok 74 ha čine makija i garig. Preglednost šuma na području Slatina omogućena je s promatračnice Marjan Sedlo i sa otoka Šolte, zbog čega nije planirana osmatračnica na otoku Čiovo. Za područje otoka koji spada u teritorij grada Splita - Slatine, sve šume se nalaze u području vrlo velike opasnosti od požara. [22]

Mogući uzročnici pojave požara na gore navedenim šumskim područjima su:

- Loženje vatre;
- Paljenje korova u neposrednoj blizini;
- Namjerno izazivanje požara;
- Iskrenje dalekovoda;
- Prometne nesreće;
- Udar groma. [22]

Odlagalište otpada

Grad Split ima svoj deponij za odlaganje otpada Karepovac, na kojemu se permanentno provodi sanacija. Odlagalištem otpada upravlja i skrbi „Čistoća „ Split. [22]

Pregled naselja, kvartova, ulica ili značajnijih građevina nepristupačni prilazi

U Gradu Splitu postoje naselja, kvartovi i ulice, koji su nepristupačni za prilaz vatrogasnim vozilima. To se prvenstveno odnosi na staru gradsku jezgru (Dioklecijanova palača, Varoš, dio Lučca). Poseban problem je djelomična ili potpuna nepristupačnost visokim

objektima na području Trstenika, Splita III. i Pazdigrada. Objekti kojima je otežan pristup vatrogasnim vozilima i vatrogasnim ljestvama, navedeni su u tablici, a u njoj je pobrojano ukupno 159 ulica. [22]

Nedostatak vatrogasne opreme, vozila i sredstava za gašenje požara

Na području Grada Splita djeluju JVP „Split“, DVD „Split“, DVD „Slatine“ i DVD „Žrnovnica“, a oprema s kojom raspolažu, uglavnom zadovoljava potrebe. Detaljan prikaz opreme koju posjeduje pojedina vatrogasna postrojba s područja Grada Splita te potrebe prema Pravilniku o minimumu tehničke opreme i sredstvima vatrogasnih postrojbi (NN br. 43/95) prikazan je detaljno u točki A11 Procjene. [22]

Pregled sustava telefonskih i radio veza

- telefonski sustav, radio veza, sustav dojave požara. [22]

Pregled požara i tehničkih intervencija

Tablica 5. Pregled požarnih intervencija od 2007-2018 [22]

Intervencije na dojavu o požaru	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18
U industriji	4	3	8	4	1	3	4	4	2	2	2
U poslovnim prostorima	40	30	27	35	41	44	36	46	42	41	35
U stambenim objektima	84	75	65	57	69	73	58	85	86	66	86
Kod vozila i plovila	42	56	38	43	34	35	27	42	46	58	42
Na otvorenim prostorima	249	145	156	302	294	176	87	194	220	297	222
Na otpadima i kontejnerima	399	451	409	440	360	380	244	367	314	235	168
U K U P N O :	818	760	703	881	799	711	456	738	710	699	555

Tablica 6. Pregled tehničkih intervencija [22]

TEHNIČKE INTERVENCIJE	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Spašavanje iz prometnih nesreća	53	37	34	31	27	31	17	24	30	26	21	29
Spašavanje iz liftova	19	22	28	16	21	16	13	11	19	16	15	7
Otvaranje stanova	91	89	98	113	133	126	103	147	162	111	150	140
Ispumpavanje vode (vrem. nep.)	8	8	23	20	30	27	33	32	15	11	17	28
Uklanjanje prepreka (pilanje)	15	49	53	41	40	56	30	69	115	72	42	66
Osiguranja (Marjan, Hajduk)	136	154	176	172	205	178	164	151	158	158	162	193
OSTALE	154	170	153	194	182	657	208	232	297	230	271	275
U K U P N O :	476	529	565	587	638	1091	568	666	796	624	678	738

U nastavku je obrađen i broj intervencija po mjesecima od 2008. – 2018. godine

Klimatske značajke

Grad Split je izložen tipičnoj sredozemnoj klimi s izrazito suhim i toplim ljetima i blagim zimama. Srednja godišnja temperatura zraka iznosi oko 16°C, dok je srednja temperatura najtoplijeg mjeseca srpnja oko 26°C, a najhladnijega siječnja oko 8°C.

Srednja godišnja količina oborina

U zimskom i jesenskom periodu je najveća količina padalina. Od oborina, gotovo isključivo je zastupljena kiša, dok je snijeg iznimna pojava, vrlo rijetko pada i ne zadrži se. Tuča (grad) se u prosjeku pojavi 5-6 puta godišnje, u toplijem dijelu godine kao pratilac toplinskih oluja, a u hladnijem pri hladnim frontama. Prosječna godišnja količina padalina iznosi oko 800 mm s maksimumom u studenom od oko 1.000 mm i minimumom u srpnju od svega 30 mm.

Broj sunčanih i oblačnih dana godišnje

U prosjeku ima oko 2.700 sunčanih sati godišnje, a detaljan raspored sunčanih dana dat je tabelarno.

Vjetrovi

Najčešći vjetrovi su sljedeći:

- Maestral - puše pretežno ljeti;
- Bura - puše pretežno zimi;
- Jugo - puše povremeno tijekom cijele godine. [22]

B) PROCJENE UGROŽENOSTI PRAVNIH OSOBA

Na području Grada Splita postoje pravne osobe u gospodarstvu koje su razvrstane u kategorije ugroženosti od požara i eksplozije. MUP, PU Splitsko - dalmatinske županije, izvršila je razvrstavanje za I i II kategoriju za građevine na području Grada Splita, te je u Procjeni tablično prikazano ukupno 49 pravnih osoba koje su razvrstane u I i II kategoriju. [22]

C) STRUČNA OBRADA PODATAKA

Makro podjela na požarne zone

U Gradu Splitu požarne zapreke (vatrobrani) predstavljaju širina ulica, a efekt požarnih zapreka ovisan je o visini objekta koji se nalaze uz rub zapreka, nadalje prikazane su formule za izračun četiri vrste požarnih zapreka. Uzevši u obzir gore navedeno, kao i ključni faktor - vrijeme intervencije, odnosno pretpostavka da će vatrogasna postrojba izaći na intervenciju u vremenu od 15 minuta od uzbunjivanja, izvršena je podjela na požarne zone.

Požarna zona br. 1

Požarna zona 1 obuhvaća naselje smješteno na sjeveroistočnoj strani otoka Čiova - Slatine, sa 995 stanovnika, i površine cca. 1.050 ha. U nastavku je objašnjen način prometne povezanosti s gradom Splitom

Požarna zona br. 2

Požarna zona 2 obuhvaća područje gradskih kotara Grad, Meje, Varoš i Špinut, površine cca. 530 ha, i broja stanovnika cca 44.000.

Požarna zona br. 3

Ukupna površina požarne zone je cca. 960 ha, a brojem stanovništva od cca. 90.000, najgušće je naseljena zona. U nastavku su pobrojani gradski kotarevi koji pripadaju toj zoni, i ulice kojima je odijeljena od Požarne zone br. 2

Požarna zona br. 4

Ukupne površine od 5.400 ha, površinom najveća požarna zona, a broj stanovnika na ovom području je cca. 100.000. U nastavku je objašnjeno kojim ulicama je zona odijeljena od Požarne zone br. 3 te koji gradski kotarevi i mjesni odbori pripadaju toj zoni. [22]

Gustoća izgrađenosti zona

Utvrđeno kako je izgrađeno 23,43% od ukupnog teritorija Grada Splita, a prosječna naseljenost po hektaru najveća je na području grada Splita, zatim Žrnovnice i Srinjina, te Sitna Gornjeg i Donjeg, dok je najmanja na području Slatina.

Požarna zona br. 1

Procjenom je analizirano trenutno stanje, te je utvrđeno kako „U ovoj požarnoj zoni djeluje DVD Slatine koji do najudaljenijeg objekta u ovoj požarnoj zoni ne može stići unutar 15 minuta prema sadašnjem stanju organiziranosti ovog DVD-a.“

Požarna zona br. 2

Procjenom je analizirano trenutno stanje u ovoj zoni te je utvrđeno kako „Vrijeme dolaska JVP Grada Splita s lokacije u Hercegovačkoj do najudaljenijeg dijela ove zone prelazi 15 minuta, a mogu se pojaviti dodatni problemi u ranijim jutarnjim i poslijepodnevnim satima, kada su veće gužve u prometu, što otežava vatrogasnu intervenciju.“ [22]

Požarna zona br. 3

Procjenom je analizirano stanje u ovoj zoni te je utvrđeno slijedeće „U gradskom kotaru Ravne Njive smještena je JVP Grada Splita, a u gradskom kotaru Lovret DVD „Split“. Vrijeme

dolaska vatrogasne postrojbe u ovoj zoni ne prelazi 15 minuta, a eventualne poteškoće zbog gušćeg prometa mogu biti u ranijim jutarnjim i poslijepodnevnim satima.“ [22]

Požarna zona br. 4

Procjenom je analizirano stanje u ovoj zoni te je utvrđeno slijedeće „Vrijeme dolaska vatrogasne postrojbe, posebno u istočnom dijelu ove zone, prelaziti će 15 minuta, i to u ranijim jutarnjim i poslijepodnevnim satima, zbog gustoće prometa, kao i za vrijeme turističke sezone“. U dane povišenog indexa opasnosti od šumskih požara potrebno je dislocirati vatrogasna vozila na područja koja su van dopuštenog vremena od 15 minuta predviđenog kao minimum za dolazak vatrogasnih vozila. Ovu požarnu zonu pokriva JVP Grada Splita sa sjedištem u Hercegovačkoj ulici i to samo zapadni dio dok njen istočni dio pokriva DVD Žrnovnica. Poseban problem predstavlja pokrivanje naselja Gornje Sitno do kojeg DVD Žrnovnica ne može doći u vremenu od 15 minuta (oko 18 minuta) tako da se predlaže u mjestu Gornje Sitno oformiti DVD koje bi pokrivalo ovo naselje i njegovu bližu okolicu, ili da DVD Žrnovnica u mjestu Gornje Sitno dislocira jedno navalno vozilo sa dva vatrogasca u vrijeme velike i vrlo velike požarne ugroženosti odnosno kada po statistici postoji vjerojatnost izbijanja požara na tom području. [22]

U nastavku su obrađene teme kao:

1. Pristupnost prometnica i površina glede akcije evakuacije i spašavanja;
2. Stanje mjera zaštite od požara (industrijske zone i turistički i kulturno-povijesni objekti);
3. Izvorište vode i hidrantska mreža za gašenje požara;
4. Izvedena distributivna mreža energenta;
5. Stanja na šumskim i poljoprivrednim površinama;
6. Uzroci nastajanja i širenja požara na već evidentiranim požarima tijekom zadnjih 10 godina;
7. Izračun potrebne količine vode i broja vatrogasaca. [22]

U ovom dijelu konstatirano je kako“ Za snabdijevanje sanitarnom, tehnološkom i vodom za gašenje požara na području Grada Splita koristi se voda iz gradskog vodovoda, kao i neiscrpní izvori rijeke Jadro i Žrnovnica, te more. Obzirom da ne postoje hrvatske metode za izračun potrebnog broja vatrogasaca za gašenje požara objekta i otvorenog prostora, isti će se izvršiti na temelju iskustvenih pokazatelja i pretpostavljenih uvjeta širenja požara. Ovako izvedeni izračuni, koristili su se samo kao smjernice za određivanje broja vatrogasaca za pojedine simulirane situacije. Ove metode razrađene su u okviru stručnog tima poduzeća, a prihvaćene su od strane Odjela za inspekcijske poslove zaštite od požara MUP-a RH.“ [22]

Potrebne količine vode

Minimalne potrebne količine vode koje treba osigurati za gašenje tri istovremena požara, bez obzira na otpornost objekta, prikazana je tablicom iz koje je vidljivo da na 101 do 200 tisuća stanovnika za gašenje jednog požar je potrebno 144 m³/h vode, uz naznaku da 200 l/min isporučuje grupa od dva vatrogasca na C mlazu.

Izračun potrebnog broja vatrogasaca za efikasno gašenje požara otvorenih prostora

Izračun potrebnog broja vatrogasaca na vatrogasnoj intervenciji na otvorenom prostoru ovisno o klasi težine gašenja, dužini požarne linije po vatrogascu te vrsti požara po brzini širenja određen je sukladno tablici koja je prikazana u Procjeni. [22]

Vremenski uvjeti i brzina širenja požara izračunata je po kanadskoj metodi te su u nastavku ovog poglavlja prikazane formule za izračun.

Simulacije širenja požara

Simulaciju požara na otvorenom prostoru za područje Grada Splita izvršena je za nekontrolirano širenje požara u vremenu do 30 minuta, 60 minuta, te 180 minuta, što je vrijeme kad se uključe ostali vatrogasci, odnosno vatrogasci koji nisu s područja Grada Splita.

U nastavku su prikazani parametri za izračun pojedinačno i tablično za širenje požara za sva tri pretpostavljena vremenska perioda.

Također u nastavku je i shematski u mjerilu 1:15 000 prikazana simulacija širenja požara. [22]

Potom je utvrđeno da se iz prikazane simulacije požara može prema pretpostavljenim meteorološkim uvjetima, po teško prohodnom i nepristupačnom terenu, kada se u određenom mjerilu prenese na topografsku kartu, s velikom vjerojatnošću predvidjeti ponašanje takvog požara. U nastavku je prikaz potrebnog broja vatrogasaca s povećanjem perimetra požara iz kojeg je vidljivo kako je:

- u roku od 30 minuta potrebno 39 gasitelja sa 5-6 vozila;
- u roku od 60 minuta potrebno 78 gasitelja sa 10-13 vozila;
- u roku od 180 minuta potrebno 234 gasitelja sa 29-40 vozila.

S obzirom na postavljene vremenske roke, vidljivo je da broj lokalnih vatrogasaca koji se mogu aktivirati uvijek ne zadovoljava potrebnom izračunatom broju gasitelja.

Izračun potrebnih vatrogasaca i vode za gašenje pretpostavljenog požara stambenog objekta

Izračun za određivanje potrebnog broja vatrogasaca temelji se na udaljenosti Javne vatrogasne postrojbe od najnepovoljnije lokacije, visini objekta, broju osoba, požarnom opterećenju objekta, broju stanovnika, gustoći naseljenosti, pristupu ugroženim objektima. [22]

Za potrebe izračuna uzeta je simulacija požara prikazana kroz krivulju snage i razvoja požara u zadanom vremenu koja prikazuje fazu požara nakon 15 minuta od nastanka samog požara, do početka gašenja požara. [22]

Za primjer izračuna pretpostavljenog požara stambenog objekta prikazani su i uzeti uvjeti, te je potom utvrđeno je da „Za gašenje pretpostavljenog objekta potrebno je 1.514,5 l vode i jedan „C“ mlaz, vrijeme gašenja je 7 minuta što je dovoljno da snaga požara ne preraste u razbuktalu fazu gorenja, a jedan „C“ mlaz opslužuju 2 vatrogasaca i strojar,“ a „Za gašenje požara na visokim objektima potrebno je formirati gasni vlak koji se sastoji od zapovjednog vozila, navalnog vozila, pratećeg vozila (auto cisterne) te vozila za gašenje i spašavanje na visokim objektima, ukupan minimalni broj vatrogasaca za ovakav tip intervencije iznosi 16 vatrogasaca.“

Napravljen je i proračun za gašenje požara na zgradi koja ima prizemlje i 5 katova (P+5) gdje je potrebno ukupno 10 vatrogasaca s tri vatrogasna vozila (navalno, autocisterna i autoljestva) od kojih su 3 vatrogasaca – vozača, a 7 vatrogasaca. Proračun je napravljen i na zgradi tipa, prizemlje i 2 kata (P+2) starije gradnje (krovište i među etaže od goriva materijala) gdje je potrebno ukupno 8 vatrogasaca s dva vatrogasna vozila (navalno i autocisterna) od kojih su 2 vatrogasaca – vozača, a 6 vatrogasaca. [22]

Tako je utvrđeno da „Na području Grada Splita prema broju stanovnika može se očekivati 3 požara u tri uzastopna sata, te je ukupan potreban broj vatrogasaca u jednoj smjeni 36 (16 + 10 + 8) što je ukupno u 4 smjene 144 profesionalna vatrogasca.“ [22]

Sukladno utvrđenom u ovoj Procjeni na području Grada Splita moraju se definirati vatrogasne postrojbe s područjem odgovornosti i vatrogasne postrojbe s područjem djelovanja. [22]

Organizacija vatrogastva nakon proračuna

Dolazak JVP Grada Splita iz sjedišta u Hercegovačkoj ulici do najudaljenijih dijelova Grada Splita u vremenu od 15 minuta od zaprimanja dojave (kako zahtjeva Pravilnik) nije moguć stoga se treba izvršiti organizacija vatrogastva prema područjima požarnih zona.

Područje požarne zone 1.

Treba biti područje odgovornosti DVD-a „Slatine“ s tim da ovaj DVD mora imati središnju postrojbu koja ima minimalno 20 osposobljenih dobrovoljnih vatrogasaca, i predlaže se :

- da se u DVD-u "Slatine" osigura stalna nazočnost tijekom 24 sata minimalno 3 osposobljena vatrogasca u smjeni sa zapovjednikom što bi to bilo ukupno 9 osposobljenih vatrogasaca (trenutno stanje je 6 osposobljenih vatrogasaca), ili;
- da JVP Grada Splita otvori u prostorima DVD-a svoju ispostavu a sukladno članku 12. stavku 3. točka 1. Vatrogasna ispostava - VRSTA "1" – koja je formacijska jedinica postrojbe, a koja ima jednog vozača u smjeni, a broji najmanje trinaest profesionalnih vatrogasaca. [22]

Područje požarna zona 2.

Je područje odgovornosti JVP Grada Splita, a u manjem djelu DVD-a Split. Kako JVP Grada Splita i DVD-a Split sa sadašnje lokacije nisu u mogućnosti doći na intervenciju na najudaljeniji objekt u istočnim gradskim kotarima u vremenu do 15 minuta od uzbunjivanja predloženo je da se postojeću vatrogasnu postaju Zapad koja je stacionirana u prostoru Vile Dalmacija, opremi vatrogasnom opremom i kadrovima da ista bude Vatrogasna postaja - VRSTA "2" – koja je formacijska jedinica postrojbe, a koja ima dva vozača u smjeni i broji najmanje dvadeset četiri (24) profesionalnog vatrogasca. [22]

Područje požarna zona 3.

Je područje odgovornosti JVP Grada Splita sa sadašnjom lokacijom u Hercegovačkoj ulici i u manjem dijelu DVD-a Split. JVP Grada Splita treba biti vatrogasna postaja „CENTAR"- VRSTA 6, koja je formacijska jedinica postrojbe, koja ima šest vozača u smjeni, a broji najmanje stotdvadeset (120) profesionalnih vatrogasaca odnosno oko 30 vatrogasaca u smjeni od kojih su šest vatrogasci vozači. Ova postaja imati će status središnje postaje, sa definiranim područjem odgovornosti za požarnu zona 3, odnosno pokrivati će središnji dio Grada Splita osim manjeg dijela koje pokriva DVD Split, ali isto tako po potrebi uključivat će se na drugim područjima, vodeći računa o opremljenosti (ljestve, kemijska vozila, platforme i sl.). Dio požarne zone 3. je i područje odgovornosti DVD-a Split. [22]

Područje požarna zona 4.

Požarna zona 4. je područje odgovornosti DVD-a „Žrnovnica" s tim da ovaj DVD mora imati središnju postrojbu koja ima minimalno 20 osposobljenih dobrovoljnih vatrogasaca, sukladno članku 13. Pravilnika o osnovama organiziranosti vatrogasnih postrojbi na teritoriju Republike Hrvatske (NN 61/94.) te koji mogu izaći na najudaljenije mjesto požarne zone 4. u vremenu do 15 minuta od uzbunjivanja. DVD „Žrnovnica" nije u mogućnosti izaći na vatrogasnu intervenciju u naselje Gornje Sitno u vremenu do 15 minuta od uzbunjivanja

(udaljenost 10,6 km a zbog loše ceste i uspona vrijeme vožnje je 18 minuta). Sukladno navedenom, DVD „Žrnovnica“ u mjesto Sitno Gornje mora dislocirati jedno navalno vozilo sa dva vatrogasca u vrijeme velike i vrlo velike požarne ugroženosti, odnosno kada po statistici postoji vjerojatnost izbijanja požara na tom području. [22]

Predlaže se slijedeće:

- da se u DVD-u „Žrnovnica“ osigura stalna nazočnost još 3 osposobljena vatrogasca tijekom 24 sata organiziranih kroz smjene, što bi sa zapovjednikom bilo ukupno 9 osposobljenih vatrogasaca (trenutno je osigurano 6 osposobljenih vatrogasaca), potrebno je osigurati tokom cijele godine izlazak na vatrogasnu intervenciju iz garaže jednim vatrogasnim vozilom u vremenu do jedne minute s 3 vatrogasca, ili;

- da JVP Grada Splita nakon reorganizacije pojača prisutnost sa svojom operativnim tehnikom i vatrogascima nadopuni eventualne nedostatke u smislu operativnosti DVD-a „Žrnovnica“.

Predloženim bi se ispunili uvjeti da se kvalitetno pokrije čitavo područje djelovanja u minimalno propisanom vremenu.

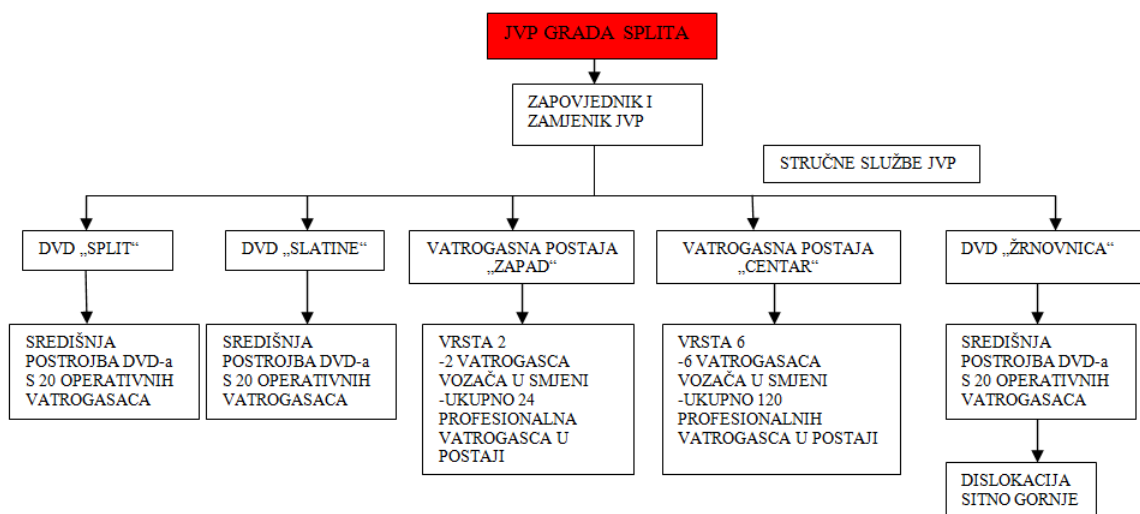
Kako DVD „Žrnovnica“ nije u mogućnosti izaći na vatrogasnu intervenciju u naselje Gornje Sitno u vremenu od 15 minuta od uzbunjivanja (udaljenost 10,6 km a zbog loše ceste i uspona vrijeme vožnje je 18 minuta). DVD Žrnovnica će u mjesto Gornje Sitno dislocirati jedno navalno vozilo sa dva osposobljena vatrogasca u vrijeme velike i vrlo velike požarne ugroženosti odnosno kada po statistici postoji vjerojatnost izbijanja požara na tom području. Pri tom se ne smije umanjiti operativna sposobnost u ostalim dijelovima požarne zone u kojima djeluje DVD Žrnovnica. [22]

D) PRIJEDLOG ORGANIZACIJSKIH I TEHNIČKIH MJERA

I. Organizacija vatrogasnih postrojbi

Predložena je organizacija vatrogasnih postrojbi prema slijedećoj shemi.

Slika 2. Shema organizacije vatrogasnih postrojbi [22]

II. Definiranje broj vatrogasaca i organizacije vatrogastva

Na 1.000 stanovnika pripada 1 vatrogasac. To je pravilo tehničke prakse koje primjenjuju vatrogasne postrojbe u Europi, što bi značilo da bi Grad Split prema popisu stanovništva iz 2011. godine trebao imati cca. 178 operativnih vatrogasaca. [22]

Sukladno naprijed navedenom Javna vatrogasna postrojba Grada Splita prema predloženoj shemi treba imati dvije vatrogasne postaje i to:

1. „CENTAR“- VRSTA 6, formacijska je jedinica postrojbe, koja ima šest vozača u smjeni, a broji najmanje sto dvadeset (120) profesionalnih vatrogasaca odnosno oko 30 vatrogasaca u smjeni od kojih su šest vatrogasci vozači;
2. „ZAPAD“ - VRSTA 2 - formacijska je jedinica postrojbe, koja ima dva vozača u smjeni, a broji najmanje dvadeset i četiri profesionalna vatrogasca (24) odnosno 6 vatrogasaca u smjeni od kojih su dva vatrogasca vozači. [22]

Nakon provedenog izračuna broja vatrogasaca, uzimajući u obzir statističke pokazatelje o broju i vrstama intervencija unatrag 10 godina, broju stanovnika te statističkom broju požara unutar tri uzastopna sata ukupni broj profesionalnih vatrogasaca u JVP Grada Splita treba iznositi 144 operativna vatrogasca. Ovom broju je potrebno dodati zapovjednika i zamjenika JVP, što u konačnici broj penje na 146 profesionalnih vatrogasaca. Izvršitelj je Grad Split.[22]

Dobrovoljno vatrogasno društvo (DVD) „SPLIT“

DVD „Split“ formira se kao središnja postrojba s područjem odgovornosti koje je omeđeno ulicom Sedam Kaštela, ulicom Hrvatske Mornarice, ulicom Domovinskog rata,

Livanjskom ulicom, Sinjskom ulicom, Planinskom ulicom i Mandalinskim putom. Osim šest stalno nazočnih osposobljenih vatrogasaca u koje je uključen i zapovjednik DVD-a, treba osigurati još minimalno tri stalno nazočna osposobljena vatrogasca organizirana kroz 24-satno dežurstvo, koji će sa postojećih 6 stalno nazočnih osposobljenih vatrogasaca činiti postrojbu DVD-a sa jezgrom od 9 stalno nazočnih osposobljenih vatrogasaca. DVD „Split“ ima područje odgovornosti u požarnoj zoni 1 i 2 te mora imati pored 9 stalno nazočnih osposobljenih vatrogasaca organiziranih kroz 24 satno dežurstvo još 20 osposobljenih dobrovoljnih vatrogasaca koji unutarnjom organizacijom zadovoljavaju operativne potrebe DVD-a. Izvršitelj je DVD Split.[22]

Dobrovoljno vatrogasno društvo (DVD) „ŽRNOVNICA“

DVD „Žrnovnica“, osim 6 stalno nazočnih osposobljenih vatrogasaca u koje je uključen i zapovjednik DVD-a, treba osigurati još minimalno 3 stalno nazočna osposobljena vatrogasca organizirana kroz 24 satno dežurstvo, koji će s postojećih 6 stalno nazočnih osposobljenih vatrogasaca činiti postrojbu DVD-a s jezgrom od 9 stalno nazočnih osposobljenih vatrogasaca. Tako se na dojavu požara izlazi s jednim vatrogasnim vozilom s minimalno tri vatrogasca u vremenu od 1 minute, od kojih je jedan vozač vatrogasac a da se ostali osposobljeni vatrogasci priključe na mjestu požara građevine. DVD „Žrnovnica“ ima područje odgovornosti u dijelu požarne zone 4 te pored stalno nazočnih mora imati minimalno 20 osposobljenih dobrovoljnih vatrogasaca. Opremljenost ovog središnjeg društva mora biti sukladno članku 40., 41. i 42. Pravilnika o minimumu tehničke opreme i sredstvima vatrogasnih postrojbi (NN br. 43/95). Izvršitelj je DVD Žrnovnica. [22]

Dobrovoljno vatrogasno društvo (DVD) „SLATINE“

DVD „Slatine“ osim 6 stalno nazočnih osposobljenih vatrogasaca u koje je uključen i zapovjednik DVD-a, treba još osigurati stalnu nazočnost minimalno 3 osposobljena vatrogasca organizirana kroz 24 satno dežurstvo, koji će s postojećih 6 stalno nazočnih osposobljenih vatrogasaca činiti postrojbu DVD-a s jezgrom od 9 stalno nazočnih osposobljenih vatrogasaca. Tako se na dojavu požara izlazi s jednim vatrogasnim vozilom s minimalno tri vatrogasca u vremenu od jedne minute od kojih je jedan vozač vatrogasac, a da se ostali dobrovoljni vatrogasci priključe na mjestu požara građevine. DVD „Slatine“ ima područje odgovornosti u požarnoj zoni 1 te mora pored stalno nazočnih vatrogasaca kroz 24 satno dežurstvo imati minimalno 20 osposobljenih dobrovoljnih vatrogasaca. Opremljenost ovog središnjeg društva mora biti sukladno članku 40., 41. i 42. Pravilnika o minimumu tehničke opreme i sredstvima vatrogasnih postrojbi Izvršitelj je DVD Slatine. [22]

Prikaz postojećeg i potrebnog broja vatrogasaca na području Grada Splita

Iz istog je vidljiv nedostatak deset profesionalnih vatrogasaca u JVP Grada Splita, te po tri profesionalna vatrogasca u tri dobrovoljna vatrogasna društva što ukupno čini devetnaest profesionalnih vatrogasaca. [22]

U nastavku je propisano još 27 mjera za koje su određeni i izvršioci, a odnose se na održavanje prometnica, vatrogasni tehniku, vatrodajavne sustave, provedbu vatrogasnih vježbi i osposobljavanja pučanstva, protupožarne putove i šumske radove, pristupne putove za vatrogasna vozila, hidrantsku mrežu, potrebe gašenja na moru i odlagalište otpada. [22]

U sljedećem poglavlju obrazloženo je devet mjera koje su napravljene po prethodnoj Procjeni.

E) ZAKLJUČAK

Prikazom postojećeg stanja, stručnom obradom činjeničnih podataka i prijedlogom organizacijskih i tehničkih mjera za smanjenje opasnosti od nastajanja požara i tehnoloških eksplozija za područje Grada Splita, stručna grupa zaključila je da Grad Split predstavlja jedno požarno područje podijeljeno na četiri požarne zone, a trenutno stanje problematike zaštite od požara ne može se u potpunosti ocijeniti zadovoljavajućim (infrastruktura, prometnice, vodoopskrba, edukacija). Hidrantska mreža ne zadovoljava u cijelosti propisom tražene tehničke uvijete, a na području Grada Splita djeluju vatrogasne postrojbe koje u potpunosti ne zadovoljavaju potreban broj operativnih vatrogasaca, tehničke opreme i sredstava, što ukazuje potrebom za povećanjem istih sukladno prijedlogu organizacije vatrogastva. Potreban broj operativnih vatrogasaca i tehničke opremljenosti vatrogasnih postrojbi DVD-a na području Grada Splita mogu se urediti ugovorom između JVP Grada Splita i DVD-a s područja Grada Splita kako bi se zadovoljili traženi zahtjevi u točki I i II poglavlja C) Prijedloga organizacijskih i tehničkih mjera Procjene. Vatrogasni pristupi na pojedinim lokacijama nisu osigurani i dijelom prohodni (što je opisano u točki 18. Procjene), u pojedinim poslovnim i javnim građevinama ne provode se propisane zakonske i podzakonske mjere zaštite od požara (nedovoljna ili neispravna oprema za početno gašenje požara, itd.). U svim objektima gdje se okuplja veći broj osoba (škole, vrtići, kina, disco klubovi, ustanove, itd.) treba se sustavno organizirati i provoditi vježbe evakuacije. Pučanstvo je potrebno sustavno educirati za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom, a posebnu pozornost treba posvetiti obrazovanju djece školskog uzrasta u svrhu preventivne zaštite od požara. Potrebno je ažurirati i Operativni plan u primjeni aktivnosti za provedbu posebnih mjera zaštite od požara koji proizlazi iz ove Procjene

ugroženosti i plana zaštite od požara za Grad Split. Gospodarski razvoj Grada Splita posljednjih godina s cjelokupnom infrastrukturom zahtijeva unaprjeđenje cjelovitog sustava zaštite od požara i vatrogastva, na što se upućuje prijedlogom mjera u poglavlju D kako bi se uz potrebno ulaganje financijskih sredstava i ljudskog potencijala opasnost za nastajanje požara na području Grada Splita svela na najmanju mjeru. [22]

3.3.2. *Plana zaštite od požara i tehnološke eksplozije Grada Splita, II Revizija*

Plan se sadržajno sastoji od slijedećeg:

I. TEKSTUALNI DIO PLANA ZAŠTITE OD POŽARA

Ovim Planom zaštite od požara utvrđeno je postupanje vatrogasnih organizacija na području Grada Splita prema trenutnom stanju organiziranosti dok se ne uspostavi organizacija vatrogastva koja je predložena u Procjeni ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija Grada Splita. S obzirom da je područje Grada Splita podijeljeno na četiri požarne zone, planom je definirana odgovornost vatrogasnih postrojbi za intervenciju u roku i na način propisan ovim planom prikazan u nastavku.

Sustav uključivanja profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasnih postrojbi u akciju gašenja požara:

Požarnoj zoni 1.

Opisan obuhvat zone i broj ljudi koji živi u zoni. Definirano kako je ova zona područje odgovornosti DVD-a Slatine, te način i njihova obveza pri intervencijama požara stambenih građevina i požara otvorenog prostora, postupanje tijekom ljetnih mjeseci i u požarnoj sezoni.

Požarnoj zoni 2.

Opisan je obuhvat ove požarne zone te je u nastavku određeno da je ovo područje odgovornosti JVP Splita VP Zapad te manji njen dio odgovornost DVD-a Split.

U nastavku je određeno da na požare građevina u ovoj zoni izlazi VP Zapad, na požare otvorenog prostora u Park šumi Marjan izlazi VP Zapad, a prema potrebi poziva se DVD Split.

Opisano je i postupanje vezano za dežurstva tokom ljetnih mjeseci u ovoj zoni.

Požarna zona 3.

Opisan je detaljan obuhvat ove zone te je u nastavku definirano kako je ova zona područje odgovornosti JVP Split VP Centar, a manji dio DVD-a Split.

Određeno je da na požare stambenih građevina u ovoj zoni intervenira VP Centar ili DVD Split te opisan način po kojem se intervencija obavlja, a intervencije na požarima otvorenog prostora se ne očekuju.

Požarna zona 4.

Obrađene su granice ove zone i način pozivanja odgovorne postrojbe s obzirom da se ista dijeli na dva dijela odnosno zapadni koji je odgovornost VP Centar i istočni odgovornost DVD-a Žrnovnica.

Utvrđen je način interveniranja i korištenja vatrogasne tehnika na požarima građevinskih objekata, dok se požari otvorenog prostora u zapadnom dijelu ove zone ne očekuju. [22]

Utvrđen je način interveniranja, pozivanja i korištenja vatrogasne tehnike u istočnom dijelu zone za požare stambenih građevina i otvorenih prostora koji su u ovom dijelu zone vrlo česti.

Propisano je postupanje po pitanju dežurstava za vrijeme ljetnih mjeseci i u toku požarne sezone. [22]

Sustav uključivanja vatrogasnih postrojbi u akciju gašenja požara na području Grada Splita provodi se u četiri stupnja od kojih je u nastavku procjene svaki pojedinačno opisan. [22]

1. Sustav subordinacije i zapovijedanja u akcijama gašenja većih požara

U ovom dijelu definirane su razine odgovornosti i nadležnost pojedinih vatrogasnih zapovjednika na akcijama gašenja. [22]

2. Način pozivanja i uključivanja distributera energenata u akciju gašenja požara

U ovom dijelu opisan je način pozivanja i uključivanja distributera energenata u akciju gašenja požara te kontakt brojevi odgovornih osoba „Elektrodalmacija“ – Split. [22]

3. Uključivanje komunalnih poduzeća u akciju gašenja požara

U ovom dijelu propisano je da se:

- U slučaju potrebe izrade prosjeka i zapreka te nekih tehničkih intervencija u slučaju požara otvorenih prostora pozivaju Šume d.o.o. Uprava šuma-Split te kontakt broj odgovorne osobe;
- U slučaju potrebe zatvaranja dovoda vode i osiguranja vode, odvoz materijala – požarnog krša i dr. materijala uključuju komunalna društva Vodovod i kanalizacija d.o.o. Split, Čistoća d.o.o., Parkovi i nasadi d.o.o., Lovrinac d.o.o., Splitska obala d.o.o., Javna ustanova park šuma, te kontakt broj odgovornih osoba;

- U slučaju kad se u akciju gašenja požara uključuje lučka kapetanija, s brodovima koji posjeduju opremu za gašenje požara kao i potrebe prijevoza vatrogasaca i opreme, pozivaju se Lučka kapetanija Split – Odjel pomorski promet, Lučka kapetanija Split – Lučki operativni centar – Opasni tereti, Jadrolinija d.o.o. – Operativni centar, za koje su tablično unesene odgovorne osobe i njihovi kontakt brojevi. [22]
- 4. *Uključivanje službe za pružanje prve medicinske pomoći u akciji gašenja požara*
U koliko u akciji gašenja ima povrijeđenih ili se uslijed kompleksnosti akcije očekuju povrjede poziva se točno utvrđena ekipa hitne medicinske pomoći, te je za takav slučaj određeno pozivanje Zavoda za hitnu medicinsku pomoć Splitsko-dalmatinske županije, njene odgovorne osobe i njihovi kontakt podatci. [22]
- 5. *Uključivanje poduzeća te odgovorne osobe za opskrbu hranom i pićem u akcijama gašenja požara*
Za opskrbu hranom i pićem u akcijama gašenja odgovoran je Grad Split točnije gradonačelnik, a za preuzimanje i dopremu na teren JVP Grada Splita. [22]
- 6. *Način zamjene vatrogasnih postrojbi novim postrojbama na gašenju požara*
U ovom dijelu propisan je način vremenski period i prijevozna sredstva za zamjenu vatrogasnih snaga, a kao odgovorna osoba određen je zapovjednik Vatrogasne zajednice Grada Splita. [22]
- 7. *Način uključivanja Hrvatske vojske na gašenju požara*
U ovom dijelu opisan je postupak za uključivanje Hrvatske vojske na gašenju požara, te je kao odgovorna osoba naveden županijski vatrogasni zapovjednik te njegov kontakt broj. [22]
- 8. *Slučajevi kada se o nastalom požaru obavještavaju gradski čelnici*
U ovom dijelu utvrđeni su slučajevi u kojima se o nastalom požaru obavještavaju gradski čelnici, te je redosljedom utvrđeno pozivanje gradonačelnika, zamjenika gradonačelnika odnosno načelnika CZ-a te njihovi kontakt brojevi. [22]
- 9. *Slučajevi kada se u akciju gašenja požara pozivaju vatrogasne postrojbe izvan Grada Splita*
Kada se u akciju gašenja požara pozivaju vatrogasne postrojbe izvan Grada Splita poziva se županijski vatrogasni zapovjednik. [22]
- 10. *Način i slučajevi uporabe opreme vozila posebne namjene u gašenju požara ili spašavanju osoba i imovine*

Za slučaj intervencije na objektima P+3 i višim, i prometnim nesrećama intervencije će se obavljati specijalnim vozilima JVP Grada Splita, a odgovorna osoba za pozivanje je zapovjednik Vatrogasne zajednice Grada Splita. [22]

11. Objekti za privremeni smještaj u slučaju evakuacije iz požarom ugroženih i oštećenih objekata

Za slučaj evakuacije prijevoz osoba vršiti će se prijevoznim sredstvima tvrtke Promet d.o.o., a smještaj ljudi osigurati će se u dvanaest objekata većinom hotela, osnovnih školi, te javnim sportskim objektima, a također navedene su i sve odgovorne osobe objekata i tvrtki te njihovi kontakt brojevi. [22]

12. Građevine u kojima su sadržane eksplozivne i opasne tvari

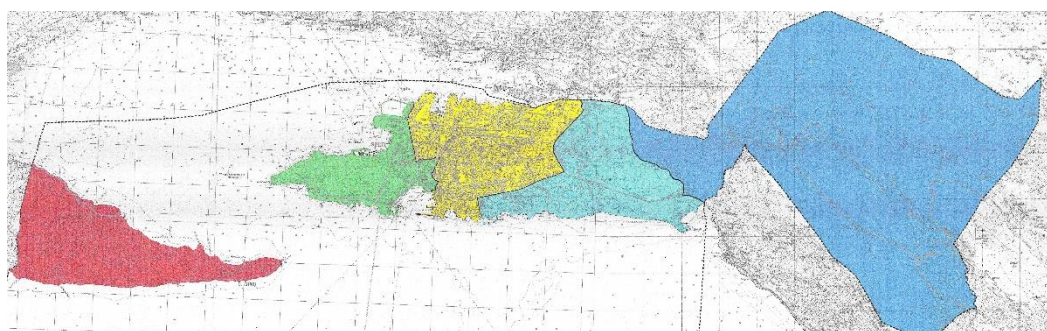
Tablično je prikazano ukupno 38 gospodarskih subjekata s vrstama opasnih tvari, njihovim količinama i načinom skladištenja istih. [22]

13. Odgovorne osobe za provedbu plana zaštite od požara objekata II kategorije ugroženosti od požara

Tablično je prikazano ukupno 46 objekata koji su svrstani u II kategoriju ugroženosti od požara te odgovorne osobe i njihovi kontakt brojevi. [22]

II. GRAFIČKI DIO PLANA ZAŠTITE OD POŽARA

U grafičkom dijelu nalazi se grafički prikaz granica grada, grafički prikaz zona (požarnih zona), grafički prikaz centra požarnih zona, grafički prikaz cestovnog prometa, grafički prikaz izvora vode, vodosprema, crpnih stanica i hidranata za gašenje požara., grafički prikaz elektroenergetike, grafički prikaz kulturno-povijesnih spomenika i ostalih objekata od posebnog značaja, grafički prikaz šuma, grafički prikaz pristupa objekata koji su kategorizirani u I i II kategoriju ugroženosti od požara, grafički prikaz zona. [22]

Slika 3. Grafički prikaz požarnih zona [22]

Na slici su bojama označene požarne zone i to:

- Crvenom bojom požarna zona br. 1;
- Zelenom bojom požarna zona br. 2;
- Žutom bojom požarna zona br. 3;
- Nebesko plavom i svjetlo plavom bojom požarna zona br. 4.

3.4 Financiranje

Grad Split je u proračunu za 2021. godinu osigurao ukupno 40.267.012,00 kn na slijedećim stavkama:

- VATROGASNA ZAJEDNICA ~ 20,48 %;
- VATROGASNI DOM U SLATINAMA ~ 2,48 %;
- ZAŠTITA OD POŽARA I ZAŠTITA NA RADU ~ 2,04 %;
- HIDRANTSKA MREŽA MARJAN ~ 0,37 %;
- JAVNA VATROGASNA POSTROJBA ~ 72,63 %;
- KUPNJA VATROGASNE OPREME ~ 2 %.

Iz gradskog proračuna je vidljivo da se od iznosa za financiranje Javne vatrogasne postrojbe Grada Splita ~ 52,08% sredstava izdvaja iz decentraliziranog financiranja koje se temeljem Zakona o vatrogastvu izdvaja iz proračuna Republike Hrvatske, ~ 42,16 % grad kao osnivač izdvaja sredstva iznad minimuma decentraliziranog financiranja, a ~ 3,76% su vlastiti prihodi Javne vatrogasne postrojbe. [23]

Iz prijedloga financijskog plana Vatrogasne zajednice Grada Splita za 2021. godinu vidljivo je da prihodi od Grad Splita čine ~ 95,56 % njenih ukupnih prihoda. Iz istog je razvidno da sukladno članku 111. Zakona o vatrogastvu grad izdvaja minimum od 1% definirane osnove proračunskih sredstava grada što u prikazanom financijskom planu čini ~ 56,39 % prihoda od Grada Splita, u prikazanim prihodima također je vidljivo i da Grad Split izdvaja i neisplaćena sredstva iz prethodnih razdoblja koja čine ~ 26,88% prihoda od Grada Splita, sredstva za izgradnju vatrogasnog doma u Slatinama, a sredstva za sufinanciranje rada sezonskih vatrogasaca čine ~ 2,33 % ukupnih prihoda od Grada Splita. [23]

Kroz mjerila za raspodjelu financijskih sredstava vidljiv je način raspodjele sredstava za potrebe redovne djelatnosti Vatrogasne zajednice i dobrovoljnih vatrogasnih društava, te opremanje njenih članica, rad sezonskih vatrogasaca i izgradnju prve faze vatrogasnog doma u Slatinama. [23]

U projekcijama za 2022. i 2023. godinu vidljivo je bitno smanjenje planiranih sredstava namijenjenih za vatrogasnu zajednicu, odnosno predviđena su sredstva u visini minimalnih 1% definirane osnovice proračunskih sredstava, predviđena su sredstva za drugu fazu izgradnje vatrogasnog doma u Slatinama za 2022. godini, te manja povećanja izdvajanja za Javnu vatrogasnu postrojbu Grada Splita u 2022. i 2023. godini. [23]

4. ZAKLJUČAK

Zakonska regulativa zaštite od požara obuhvaća široko područje u čijoj provedbi jednu od najvažnijih uloga imaju jedinice lokalne samouprave. Zakonska regulativa zaštite od požara jasno određuje obveze i dužnosti jedinica lokalne samouprave ostavljajući pri tom dovoljan prostor svakoj jedinici lokalne samouprave da ovo područje kreira i oblikuje sukladno vlastitim specifičnim potrebama i mogućnostima. Obzirom da prekršajnim i kaznenim odredbama nije osigurana prisilna provedba svih propisanih mjera i obveza, provedba zaštite od požara između ostalog ovisi i o pojedinačnom pristupu jedinice lokalne samouprave kroz kvalitetu pripreme i provedivost dokumenata zaštite od požara koje donosi, te napor uložen u njihovu provedbu. Briga za organizaciju zaštite od požara i njeno financiranje kroz javnu službu u jedinicama lokalne samouprave dodijeljena je načelnicima, odnosno gradonačelnicima, a isti su za provedbu i novčano odgovorni. Imajući u vidu da su novim Zakonom o vatrogastvu uvedene određene novine u obrađenom području, kao i da su u postupku izrada i implementacija podzakonskih akata, trenutno nije moguća potpuna analiza provedbe kompletne zakonske regulative u području zaštite od požara posebice dijela koji se odnosi na vatrogasni plan i vatrogasnu mrežu.

Analiza primjene zakonske regulative zaštite od požara na primjeru Grada Splita kao drugog najvećeg grada u Republici Hrvatskoj pokazala je kako Grad Split prati sve analizirane propise i donosi sve bitne dokumente koji se redovito ažuriraju i javno su dostupni. Iz dokumenata je vidljivo da Grad Split sustavno donosi mjere koje se odnose na prevenciju požara, prati i izvještava o provedbi propisanih mjera, surađuje sa svim nosiocima zaštite od požara na svom području, provodi vježbe i osposobljavanja, provodi poslove kontrole provedbe propisanih mjera zaštite od požara, te skrbi o infrastrukturi.

Zaštita od požara kao javna služba u Gradu Splitu usklađena je sa zakonskim odredbama, a organizirana je na profesionalnoj i dobrovoljnoj razini objedinjena putem vatrogasne zajednice grada. Iz donesenih dokumenata vidljivo je da ukupan broj vatrogasnih postrojbi kao i teritorijalni raspored istih zadovoljava trenutne potrebe grada.

Grad Split trenutno izdvaja više od polovice ukupnih financijskih sredstava namijenjenih za zaštitu od požara iz vlastitog proračuna, a ostatak se izdvaja iz državnog proračuna putem minimuma decentraliziranog financiranja. Najveći dio ukupnih financijskih sredstava za zaštitu od požara namijenjen je za financiranje zaštite od požara kroz javnu službu.

Ipak, u narednim godinama Grad Split će morati uložiti dodatne napore i financijska sredstva za otklanjanje utvrđenih nedostataka konstatiranih u prihvaćenim dokumentima.

LITERATURA

- [1] Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi
pročišćeni tekst, NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12,
19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20
- [2] Ministarstvo pravosuđa i uprave <https://uprava.gov.hr/o-ministarstvu/ustrojstvo/5-uprava-za-politicki-sustav-i-organizaciju-uprave-1075/lokalna-i-podrucna-regionalna-samouprava/842>, pristupljeno 22.12.2020.
- [3] Zakon o zaštiti od požara, NN 92/2010
- [4] Zakon o vatrogastvu NN 125/2019
- [5] Pravilnik o izradi procjene ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije, NN 34/1994,
110/2005, 28/2010
- [6] Pravilnik o planu zaštite od požara, NN 51/2012
- [7] Program aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku
Hrvatsku u 2020. godini, NN 3/2020
- [8] Grad Split,
https://www.split.hr/DesktopModules/Bring2mind/DMX/API/Entries/Download?language=hr-HR&Command=Core_Download&EntryId=4663&PortalId=0 , pristupljeno 20.10.2020.
- [9] Grad Split,
https://www.split.hr/DesktopModules/Bring2mind/DMX/API/Entries/Download?language=hr-HR&Command=Core_Download&EntryId=4919&PortalId=0 , pristupljeno 20.10.2020.
- [10] Grad Split,
https://www.split.hr/DesktopModules/Bring2mind/DMX/API/Entries/Download?language=hr-HR&Command=Core_Download&EntryId=7611&PortalId=0 pristupljeno 20.10.2020.
- [11] Grad Split,
https://www.split.hr/DesktopModules/Bring2mind/DMX/API/Entries/Download?language=hr-HR&Command=Core_Download&EntryId=8750&PortalId=0 pristupljeno 20.10.2020.
- [12] Grad Split,
https://www.split.hr/DesktopModules/Bring2mind/DMX/API/Entries/Download?language=hr-HR&Command=Core_Download&EntryId=7600&PortalId=0 pristupljeno 20.10.2020.
- [13] Grad Split,
https://www.split.hr/DesktopModules/Bring2mind/DMX/API/Entries/Download?language=hr-HR&Command=Core_Download&EntryId=7647&PortalId=0 pristupljeno 20.10.2020.
- [14] Grad Split,
https://www.split.hr/DesktopModules/Bring2mind/DMX/API/Entries/Download?language=hr-HR&Command=Core_Download&EntryId=8821&PortalId=0 pristupljeno 20.10.2020.
- [15] SLOBODNADALMACIJA <https://slobodnadalmacija.hr/split/osam-kamera-cuvat-ce-marjan-od-vatre-141154>, pristupljeno 22.12.2020.
- [16] Grad Split <https://www.split.hr/clanak/odrzana-edukativno-pokazna-vjezba-spinut-2017>,
pristupljeno 27.12.2020.
- [17] DVD Split <http://dvd-split.vzgs.hr/>, pristupljeno 24.10.2020.
- [18] Javna vatrogasna postrojba Grada Splita <http://www.jvp-split.hr/o-jvp/povijest-jvp/>,
pristupljeno 24.10.2020.
- [19] Vatrogasna zajednica Grada Splita, arhiva
- [20] DVD Žrnovnica <http://dvd-zrnovnica.vzgs.hr/dvd-zrnovnica/>, pristupljeno 24.10.2020.
- [21] DVD Slatine <http://dvd-slatine.vzgs.hr/>, pristupljeno 24.10.2020.
- [22] Grad Split, <https://sjednice.split.hr/#1/59/1155> pristupljeno 20.10.2020.
- [23] Grad Split, <https://sjednice.split.hr/#1/69/1403> , pristupljeno 18. 12. 2020.

POPIS KORIŠTENIH KRATICA

R.br.	Kratika	Značenje
1.	GK	Gradski kotar
2.	INA	Industrija nafte
3.	ACI	Adriatic Croatia International
4.	KBC	Klinički bolnički centar
5.	HE	Hidroelektrana
6.	TS	Trafostanica
7.	JVP	Javna vatrogasna postrojba
8.	DVD	Dobrovoljno vatrogasno društvo
9.	NN	Narodne novine
10.	RH	Republika Hrvatska
11.	MUP	Ministarstvo unutarnjih poslova
12.	PU	Policajska uprava
13.	VP	Vatrogasna postaja
14.	d.o.o.	Društvo s ograničenom odgovornošću
15.	CZ	Civilna zaštita
16.	P+3	Prizemlje i tri kata

POPIS SLIKA

Slika 1. Početci vatrogastva u Splitu [14]	29
Slika 2. Shema organizacije vatrogasnih postrojbi [22]	48
Slika 3. Grafički prikaz požarnih zona [22]	54

POPIS TABLICA

Tablica 1. Površina gradskih i prigradskih područja [22]	30
Tablica 2. Broj stanovništva prema naseljima [22]	31
Tablica 3. Skraćeni pregled pravnih osoba u gospodarstvu po vrstama [22]	31
Tablica 4. Pregled šumskih površina [22]	38
Tablica 5. Pregled požarnih intervencija od 2007-2018 [22]	40
Tablica 6. Pregled tehničkih intervencija [22]	40